

KOD

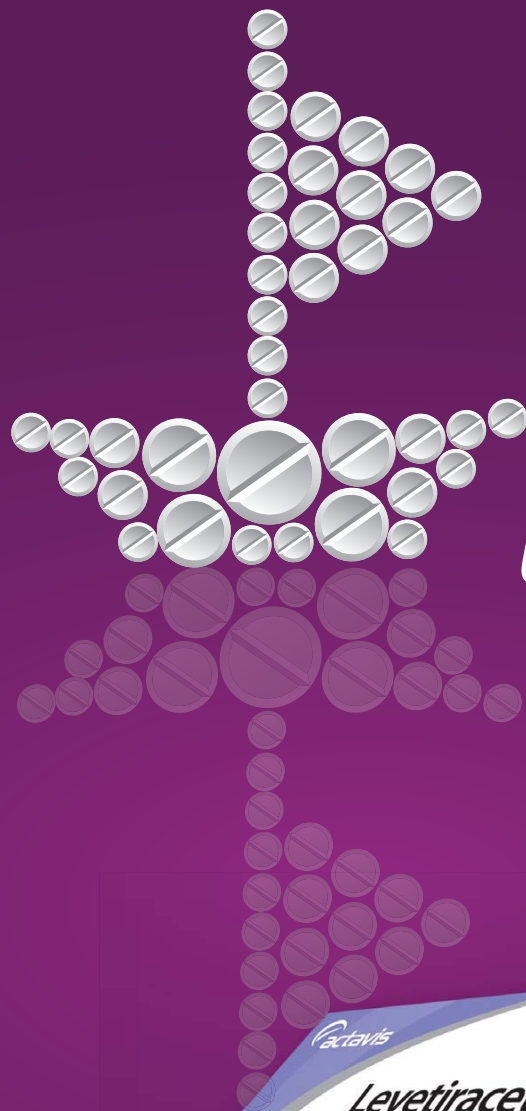
26

GODINA X NOVEMBAR 2011.

ČASOPIS KOMORE DOKTORA MEDICINE REPUBLIKE SRPSKE

10 година Коморе доктора медицине

Umirite talase

Levetiracetam

levetiracetam

Kutija sa 20 film-tableta od 500mg

Kutija sa 20 film-tableta od 1000mg

 actavis
creating value in pharmaceuticals

KOD

BROJ 26

Izdavač

Komora doktora medicine RS
www.komoradoktora.rs.org

Glavni i odgovorni urednik

Prof. dr Gostimir Mikač

Urednik

Željka Grabež Biuković

Grafička priprema

Vanesa Kovač

Marketing i distribucija

Dr Siniša Stanković

Lektor

Nedeljko Trivić

Tehnički sekretar

Goran Vuleta

Adresa redakcije

KOD, Prvog krajiškog korpusa 4/1
78000 Banja Luka, RS, BiH
Tel/fax: +387 51 32 93 63
e-mail: casopiskod@blic.net

Štampa

Grafomark d.o.o.

Časopis je oslobođen poreza na promet na osnovu člana 33. stav 1. tačka 9, Zakona o akcizama i porezu na promet, rješenjem br: 06/6-61-882/02, Ministarstvo nauke i kulture RS.

*Uspješnu i Srećnu
Novu 2012. godinu
želi Vam*

REDAKCIJA ČASOPISA KOD

KOD SADRŽAJ

6

Jubileji

Deset godina Komore doktora medicine RS

16

Intervju

*Doc. dr Momčilo Biuković
Predsjednik Komore doktora medicine RS*

19

Aktivnosti Komore

Prve licence izdate od 15.06 do 15.11.2011. g.

20

Vijesti iz regiona

Bijeljina

22

Stručni boravci u inostranstvu

23

Peking

Göttingen

24

Sindikalne aktivnosti

*Deklaracija o socijalnomi ekonomskom statusu
doktora medicine u javnim zdravstvenim ustanovama
u Republici Srpskoj*

26

In memoriam

28

Forum

Korupcija u zdravstvu

29

Žute strane

*Pravilnik o sadržaju, obimu i načinu ostvarivanja
prava na zdravstvenu zaštitu*

Plave strane

Istraživanje – Ljekari su spremni za KME putem interneta 60

Predavanja bodovana od strane KME 63

Stručni skupovi psihijatara

Buenos Aires 66

Leskovac 67

Helsinki 68

Sidnej 69

Stručni skupovi

Banjaluka – Simpozijum o bolestima štitne žlijezde 70

Sirakuza – Škola fizikalne medicine i rehabilitacije 71

Vremeplov

Ljekarska komora Drinske banovine 1929-1941. 72

Sjećanja

Penzionerski dani teku 74

Moj hobi

Nakon mikroskopa kist i platno za odmor 76

Knjige koje čitamo

Platon ili Prozak 77

Rascepi 78

Kongresi: Februar – juni 2012. 79

NOVOSTI

DESET GODINA KOMORE DOKTORA MEDICINE REPUBLIKE SRPSKE

Svečanošću održanom u Koncertnoj dvorani Banskog dvora u Banjaluci, četvrtog novembra je obilježena desetogodišnjica rada Komore doktora medicine Republike Srpske. Ovu proslavu uveličali su brojni gosti iz zemlje i inostranstva, akademici, zvaničnici iz javnog i profesionalnog života, predstavnici komora iz regiona, čelni ljudi zdravstvenih i obrazovnih institucija. **Prisutne je pozdravio predsjednik Komore doktora medicine, doc. dr Momčilo Biuković, koji je govorio o nastanku i desetogodišnjim aktivnostima Komore.**

NOVOSTI

Posebnu pažnju izazvala je posjeta generalnog sekretara Svjetske medicinske asocijacije (WMA) Otmara Kloibera i direktora Odjela za međunarodnu saradnju Savezne Ljekarske komore Njemačke Ramina Waltera Parsa Parsija koji su, čestitajući značajnu godišnjicu članovima Komore, održali predavanja o aktuelnim esnafskim izazovima: Kloiber o budućnosti medicinske profesije, a Parsa Parsi o medicinskoj edukaciji.

U okviru ove manifestacije dodijeljene su jubilarne nagrade i priznanja Komore. **Veliki pečat**, nagradu za dugogodišnji stručni rad, pedagoški i naučni rad kojim se nastavlja vrijednost i tradicija struke pripala je prof. dr Nebojši Jovaniću, a nagrada za životno djelo **Hipokratovo priznanje** - prim. dr Peri Aćimovcu.

NOVOSTI

OTMAR KLOIBER, generalni sekretar Svjetske medicinske asocijacije

Dr Otmar Kloiber je doktorirao 1986. godine na univerzitetu u Kelnu. Bio je član tima postdiplomske katedre na Odjelenju za biohemiju Univerziteta u Minesoti, USA i istraživački asistent na Max Planck Institutu za neurološka istraživanja, uključen u patofiziološke studije za moždani metabolizam i protok krvi.

Posebno polje interesovanja mu je razvoj deontologije kao posebne oblasti etike u sklopu zdravstvenog sistema i mjestu etike u pružanju zdravstvene zaštite. Već godinama radi kao konsultant velikog broja vlada i parlamenata na pitanjima medicinske etike. Dr Kloiber je ekspert i na polju zdravstvene politike, modela odnosa ljekara i pacijenata i ostalih stejkholdera. Lično zastupa ideju jednakih prava svih na kvalitetnu zdravstvenu zaštitu.

Predavao je na temu: *The Future of the Medical Profession*

NOVOSTI

RAMIN WALTER PARSA PARSI, predsjednik Odjela za međunarodnu saradnju Njemačke ljekarske komore

Dr Ramin Parsa Parsi je šef kancelarije za međunarodnu saradnju Njemačke ljekarske komore. Prije dolaska na ovu poziciju, dr Parsa-Parsi je radio kao direktor zdravstvene politike za Harvard Medical International u Bostonu, USA. Dr Parsa-Parsi je bio angažovan kao ekspert za javno zdravlje u Evropskom parlamentu i aktivni je član u nekoliko odbora, kako evropskih tako i internacionalnih, ljekarskih i zdravstvenih organizacija.

Diplomirao je na Univerzitetu u Kelnu, a magistrirao iz oblasti javnog zdravlja na Harvardu/USA. Doktorsku diplomu je stekao na Institutu za kliničku farmakologiju na Univerzitetu Heidelberg.

Dr Parsa-Parsi je objavio više naučnih radova, uređivao je nekoliko naučnih časopisa kao gost-urednik i koautor je knjige o zdravstvenim sistemima.

Predavao je na temu: *Physician Self-Governance and Medical Education*

Ministar zdravlja i socijalne zaštite RS, prof. dr Ranko Škrbić razgovarao je sa predstavnicima Komore i gostima iz inostranstva o položaju komora kod nas i u svijetu

NAGRADE

VELIKI PEČAT KOMORE DOKTORA MEDICINE REPUBLICKE SRPSKE

Nagradu za dugogodišnji, stručni, pedagoški i naučni rad, kojim se nastavlja tradicija i vrijednosti struke, ove godine dobio je prof. dr Nebojša Jovanić

Dr Nebojša Jovanić rođen 1951. g. u Banjoj Luci. Diplomirao na Medicinskom fakultetu u Beogradu 1976. g, na kojem je, nakon specijalizacije iz ginekologije i akušerstva, odbranio magistarsku i doktorsku tezu. Stalno je zaposlen u Univerzitetskom Kliničkom centru Banja Luka.

Od 1993. godine učestvuje u nastavi na Katedri za ginekologiju i akušerstvo Medicinskog fakulteta u Banjoj Luci, a zvanje vanrednog profesora stiće 2006. g.

Boravio je na stručnom usavršavanju iz invazivne prenatalne dijagnostike i laparoskopije u Njemačkoj, a asistiranje reproduktivne tehnike učio na Univerzitetnoj klinici u Beču.

Bio je vođa i učesnik brojnih projekata. Napisao je priručnik „Vodič kroz internet za ginekologe i opstetričare“ i klinički priručnik „Ginekologija i opstetricija“.

Kao autor i koautor objavio je više stručnih radova u časopisima i na kongresima u zemlji i inostranstvu.

Od osnivanja Komore doktora medicine RS, prof. dr Nebojša Jovanić se svesrdno angažovao na unapređenju sistema stručnog usavršavanja ljekara. Danas je predsjednik Centra za kontinuiranu medicinsku edukaciju Komore doktora medicine RS.

NOVOSTI

NAGRADE

HIPOKRATOVO PRIZNANJE

Nagradu za životno djelo koja se dodjeljuje za vrhunske rezultate u dugogodišnjem radu, dobio je prim. dr Pero Aćimovac

Prim. dr Pero Aćimovac, rođen 1947. godine u Glamoču, završio Medicinski fakultet u Beogradu, specijalista opšte hirurgije, subspecijalista abdominalne hirurgije, viši stručni saradnik na Katedri hirurgije na Medicinskom fakultetu u Banjoj Luci. Objavio je kao autor i koautor više stručnih radova iz područja abdominalne hirurgije. Učestvovao je kao predavač na kongresima i stručnim sastancima hirurških sekcija Srpskog lekarskog društva i Udruženja hirurga Republike Srpske. Član Centra za kontinuiranu medicinsku edukaciju Komore doktora medicine RS.

NAGRADA ZA NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

– dodjeljuje se aktivnim članovima Komore za izuzetne rezultate postignute u oblasti naučno-istraživačke djelatnosti, kao i za objavljene publikacije u stranim časopisima.

Dobili su je:

- **prof. dr Sijetlana Stoisavljević Šatara**, šef Katedre za farmakologiju na Medicinskom fakultetu u Banjoj Luci, član Programskog savjeta Centra za kontinuiranu medicinsku edukaciju Komore doktora medicine RS;
- **prof. dr Radoslav Gajanin**, načelnik Zavoda za patologiju Univerzitet-skog Kliničkog centra Banja Luka, član Programskog savjeta Centra za kontinuiranu medicinsku edukaciju Komore doktora medicine RS;
- **prof. dr Siniša Ristić**, vanredni profesor na predmetu fiziologija na Medicinskom fakultetu u Foči, član Komisije za izdavačku djelatnost Komore doktora medicine RS.

NAGRADE

Prim. dr Vinka Janković,
penzionisani specijalista
internista-kardiolog
iz Banje Luke

Dr Slavica Lončarević,
Dom zdravlja Višegrad,
specijalista pedijatrije

NAGRADA ZA ORGANIZACIJU ZDRAVSTVENE SLUŽBE

– dodjeljuje se aktivnim članovima Komore, za vrhunske uspjehe u praktičnoj primjeni novih medicinskih dostignuća, za izvanredne uspjehe u organizaciji i sprovođenju zdravstvene zaštite, kao i stručnom usavršavanju zdravstvenih radnika.

Dobitnici su:

- **prim. dr Slavica Bobar**, Opšta bolnica Bijeljina, specijalista ginekologije i akušerstva;
- **mr sc. med. Spomenka Janjić**, Klinički centar Istočno Sarajevo, Klinike i bolničke službe u Kasindolu, specijalista medicinske mikrobiologije sa parazitologijom;

- **dr Nada Rajlić**, Opšta bolnica Prijedor, specijalista pedijatrije;
- **prim. dr Vinka Janković**, penzionisani specijalista internista-kardiolog iz Banje Luke;
- **prim. dr Goran Talić**, direktor Zavoda za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju „Dr Miroslav Zotović“, Banja Luka, specijalista ortopedije i traumatologije;
- **prim. dr Milenko Krneta**, član Komisije doktora medicine koji obavljaju privatnu praksu i član Upravnog odbora Udruženja kardiologa RS iz Banje Luke, specijalista interne medicine - kardiolog;
- **dr Slobodan Burić**, Dom zdravlja Modriča, specijalista pneumoftziologije.

NAGRADA ZA PRIMARNU ZDRAVSTVENU ZAŠTITU

– dodjeljuje se aktivnim članovima Komore, za izuzetnu organizaciju redovne zdravstvene kontrole, kao i postignut uspjeh u prevenciji bolesti.

Dobitnici su:

- **dr Slavica Lončarević**, Dom zdravlja Višegrad, specijalista pedijatrije;
- **prim. dr Mirjana Kićanović Anđelić**, Dom zdravlja Bijeljina, specijalista pneumoftziologije;
- **dr Ljubica Jelovac**, Dom zdravlja Banja Luka, specijalista opšte medicine i porodični doktor;
- **dr Zora Kremenović**, Dom zdravlja Banja Luka, specijalista porodične medicine;

- **dr Vesna Blagojević**, Dom zdravlja Banja Luka, specijalista radiologije;
- **dr Bogdana Lazić**, Dom zdravlja Prnjavor, specijalista porodične medicine;
- **dr Mihajlo Đurić**, Dom zdravlja Čelinac, specijalista pedijatrije, direktor Doma zdravlja u Čelincu;
- **dr Slađan Kalamanda**, Dom zdravlja Kotor Varoš, specijalista interne medicine;
- **dr Božidar Gajić**, Dom zdravlja Građiška, specijalista fizikalne medicine i rehabilitacije;
- **prim. dr Branislav Galović**, Dom zdravlja Sokolac, specijalista porodične medicine.

NOVOSTI

NAGRADE

JUBILARNU NAGRADU „VELIKU POVELJU KOMORE“,

koja se dodjeljuje za predan rad i ostvarene rezultate u radu Komore dobili su:

- **prim. mr sc. med. Snežana Simić-Perić**, Dom zdravlja Bijeljina, predsjednica Regionalnog zbora Bijeljina, član Centra za kontinuiranu medicinsku edukaciju Komore;
- **dr Vesna Jelača**, Opšta bolnica Prijedor, predsjednica Regionalnog zbora Prijedor;
- **prof. dr Gostimir Mikač**, Medicinski fakultet Banja Luka, glavni i odgovorni urednik časopisa KOD;
- **prim. dr Milivoje Dostić**, Klinički centar Istočno Sarajevo, Klinike i bolničke službe u Foči, član Skupštine i Izvršnog odbora Komore doktora medicine, član Komisije za specijalizacije i saradnju sa specijalističkim udruženjima;
- **prim. dr Branislav Kozić**, Opšta bolnica Trebinje, predsjednik Komisije za priznanja i nagrade;
- **prim. dr Slobodan Prtilo**, Opšta bolnica Trebinje, član Skupštine i Izvršnog odbora Komore, predsjednik Komisije za saradnju sa državnim organima;
- **prim. dr Duško Panzalović**, Opšta bolnica Doboj, predsjednik Nadzornog odbora Komore i član Komisije za priznanja i nagrade;
- **prim. dr Zoran Komljenović**, Opšta bolnica Zvornik, predsjednik Regionalnog zbora Zvornik i član Skupštine i Izvršnog odbora Komore;
- **dr Dušan Ilić**, Dom zdravlja Ugljevik, član Suda časti Komore, član Skupštine i Izvršnog odbora Komore u prvom sazivu;
- **dr Vesna Plavšić** (posthumno) članica Skupštine i Izvršnog odbora Komore, prerano preminula u februaru 2011. godine.

Prim. dr Milivoje Dostić,
Klinički centar Istočno Sarajevo

NAGRADE

ZAHVALNICU Komore za desetogodišnje angažovanje na unapređenju pisane i internet komunikacije među članovima Komore dobila je: **mr Željka Grabež Biuković**, novinar i urednik časopisa KOD.

Nagradu za najbolje postignute rezultate na studiju medicine, kao i novčane nagrade dobili su:

- **dr Nina Veljović iz Foče**, diplomirala na Medicinskom fakultetu u Foči;
- **dr Željko Grahovac iz Brčkog**, diplomirao na Medicinskom fakultetu u Banjoj Luci.

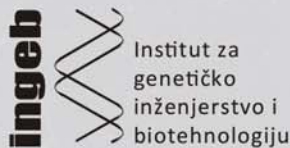
II MEĐUNARODNI KONGRES

Regenerativna medicina - matične ćelije, genetički inženjering i biotehnologije

09. decembar, Sarajevo, UNITIC centar

www.maticnecelije.eu

ORGANIZATORI KONGRESA

PARTNERI KONGRESA

**UDRUŽENJE GINEKOLOGA
I PERINATOLOGA FBiH**

MEDIJSKI POKROVITELJI

federalnaTV

DOC. DR MOMČILO BIUKOVIĆ
PREDSJEDNIK KOMORE DOKTORA MEDICINE REPUBLIKE SRPSKE

KOMORA JE KUĆA SVIH LJEKARA

Deset godina postojanja i razvoja naše Komore je važan period u kojem su se utemeljili principi djelovanja i stabilizovala osnova na kojoj je moguća nadgradnja

Rodilo se, valja ga ljuljati - bio je naslov teksta u našem časopisu povodom osnivanja Komore-kako bi se, po Vama, danas mogao nasloviti tekst o deset godina njenog postojanja?

U nekim stabilnim društvima i mirnijim geografskim prostorima, ako takvih uopšte ima, deset godina predstavlja mnogo kraći period u životu neke institucije nego što je to na vjetrometini poput ove

na kojoj živimo i na kojoj se svaka nova generacija rađa u različitom društvenom sistemu i drugačijim granicama. To je bila i sudbina Ljekarske komore; rođena je u Kraljevini SHS, 1923, nakon šest godina

1929. transformiše se kao Komora Vrbaske banovine u prostor Kraljevine Jugoslavije, da bi već 1941. god. kao takva bila ugašena, a ljekari sa ovih prostora pozvani da se učlane u esnafsku instituciju NDH. U SFRJ-i nije postojao ovakav vid udruživanja, da bismo se 2001. godine organizovali kao Zdravstvena komora Republike Srpske. Jednoj, po vokaciji nepolitičkoj profesiji, politika je neprestano određivala mjesto i ulogu, što je ostavilo traga u mentalnoj percepciji ljekara. Doza snishodljivosti, poltronstva, čak i straha, može se i danas uočiti u odnosima nekih ljekara i političara.

Tako gledano, deset godina postojanja i razvoja naše Komore je važan period u kojem su se utemeljili principi djelovanja, stabilizovala osnova na kojoj je moguća nadgradnja. Zato bi, možda, naslov vašeg teksta mogao biti: Komora je kuća svih ljekara.

Sa kakvom idejom o Komori je radio Inicijativni odbor za njeno osnivanje čiji ste Vi bili predsjednik?

Ideja o osnivanju Komore stasavala je u Društvu doktora medicine čiji su članovi, u februaru 2000. godine na Skupštini, to proglasili prioritarnim ciljem. Bilo je jako puno razloga za to s

obzirom da je zdravstvo zapalo u višegodišnju krizu, a položaj ljekara postajao sve gori. Uporno se srozavao status ljekara, zagovarala se čak ideja da ljekari ne moraju biti načelnici klinika. Društvo se boji elitizma naše profesije, ali, iskreno, i sami smo ponekad, svojom aljkavošću doprinosili gubitku ugleda. Već godinama se ne upotrebljava izraz da je nešto uredno i čisto kao u bolnici; dobrog čika doktora, humanog i dragog sugrađanina, požrtvovanog i nikad mrzovoljnog, u čistom mantilu i čistim cipelama, pamtili smo samo iz priča. Meni, lično, značilo je mnogo da se izgradi fer odnos društva prema profesiji, jer nisam vidio drugi motivacioni faktor za bavljenje tim poslom. Takav odnos iziskuje mnogo konkretnih aktivnosti obeju strana, ali svaki put počinje prvim korakom. Vjerovao sam da Komora može pokrenuti čitav proces.

FORMIRANI SMO PO EVROPSKIM UZORIMA

Jeste li prilikom osnivanja Komore koristili iskustva drugih zemalja?

Inicijativa za osnivanje Komore razvijala se u pravcu obezbjeđenja normativnog okvira uz

istovremeno razmatranje koncepta aktivnosti. Tadašnji ministar zdravlja, kolega Milorad Balaban, pomogao je oko donošenja Zakona o Zdravstvenoj Komori koji je definisao Komoru kao samostalnu, profesionalnu organizaciju doktora medicine, doktora stomatologije i diplomiranih farmaceuta. Bez obzira gdje radili, u javnoj ili privatnoj zdravstvenoj ustanovi, svi oni moraju biti članovi Komore koja im izdaje licence za rad. Sem ovog ovlašćenja, Komora je razradila čitav sistem kontinuirane medicinske edukacije kao osnovu za sticanje bodova radi produženja licence. U to vrijeme nije postojala komora u Srbiji, ali su nam kolege iz Zdravniške zbornice Slovenije zaista mnogo pomogli. Njihova komora je bazirana na iskustvima razvijenih evropskih zemalja, tako da smo i mi u startu poštovali evropske uzore.

Godinu dana nakon osnivanja došlo je do razdvajanja Zdravstvene komore na tri samostalne komore. Mnogi su to smatrali neracionalnim činom?

Razdvajanje Komore koristilo je svima, jer sve tri profesije, mada na istom zadatku pružanja zdravstvene zaštite stanovništvu, imaju svoje specifične zahtjeve

u pogledu edukacija, međusobnih komunikacija i organizacije procesa rada. Gledajući iskustva drugih zemalja, shvatili smo da je to mnogo racionalnije. Osim toga, samostalnost komora omogućava da se svaka na svoj način, unutar sopstvenih redova, bori protiv neznanja, korupcije i profesionalnih grešaka.

Svečanosti upriličenoj povodom deset godina od osnivanja Komore doktora medicine RS prisustvovali su i eminentni gosti iz inostranstva, pokazavši tako uvažavanje domaćina i spremnost za buduću saradnju. Kako se na te odnose odražava činjenica da u BiH ne postoji jedinstvena asocijacija komora?

Zahvaljujući aktivnostima na Evropskim i međunarodnim sastancima u okviru kojih su naši članovi uporno objašnjavali principe na kojima egzistira ova zemlja, što se odražava i na organizaciju komora, možemo reći da nemamo većih problema. Tome je, svakako, doprinijelo i naše nastojanje da pomognemo kolegama u Federaciji da od desetak kantonalnih komora formiraju udruženje sa kojim bismo, ako to obje strane žele, formirali asocijaciju komora radi lakšeg predstavljanja u ino-

stranstvu. Međutim, taj proces u Federaciji nikako da se završi, a mi ne možemo zbog toga da sjedimo u zapečku i kukamo nad lošom političkom sudbinom. Većina zemalja sa kojima saradujemo shvatile su našu poziciju, a dolazak generalnog sekretara Svjetske medicinske asocijacije Otmara Kloibera i predstavnika Savezne Ljekarske komore Njemačke Ramina Parsa Parsija na našu svečanost, dokaz je uvažavanja naše Komore i njenih članova.

OSIGURANJE OD LJEKARSKE GREŠKE

Strancima je izgleda mnogo lakše shvatiti političku situaciju u našoj zemlji nego činjenicu da se od članarine koja iznosi samo 5 evra može kupiti prostor za rad i obezbijediti funkcionisanje Komore?

To je nešto što oni ne razumiju, a na šta smo mi vrlo ponosni. Naša članarina se ne mijenja već deset godina, no i pored toga mi smo uspjeli da realizujemo mnoge planirane aktivnosti. Značajno je unaprijeđen proces kontinuirane medicinske edukacije formiranjem Centra za KME koji sad funkcionira kao samostalna jedinica pod okriljem Komore. Informisanje članova Komore poboljšano je uvođenjem elektronskog biltena i

internet stranice, a svima onima koji pišu magistarske, doktorske i uopšte stručne radove na raspolaganju je elektronska biblioteka sa nekoliko hiljada svjetskih časopisa. Komora pruža i finansijsku pomoć ljekarima i njihovim porodicama u slučaju bolesti ili finansijske ugroženosti. Opremili smo šest regionalnih kancelarija koje finansijski pomažemo. Pored redovnih poslova na izdavanju i produženju licenci, vođenja registra ljekara i omogućavanja rada brojnih komisija, izvršili smo i sve pripreme za pokretanje velikog projekta osiguranja od ljekarske greške.

Postoji li nešto što ste planirali, a niste uradili?

Planova nam ne manjka, uvijek se može više i dalje. Ipak, postoji nešto što nije urađeno onako kako je zamišljeno, a tiče se materijalnog položaja ljekara. Komora je podržala osnivanje Sindikata doktora medicine sa željom da se izbori da se plate ljekara izjednače sa platama sudija. Do toga nije došlo, Sindikat se razjediniio, a ljekari pomirili sa iznuđenom povišicom koja ni izdaleka ne kompenzuje teške uslove rada, odgovornost i cjeloživotno učenje.

N. Trivić

PRVE LICENCE

OD 15. 06. 2011. DO 15. 11. 2011. GODINE

1.	<i>Ruža Stević, Donja Čađavica</i>	25.	<i>Zlatan Stojanović, Banja Luka</i>
2.	<i>Sladana Spasojević, Banja Luka</i>	26.	<i>Slaven Čelić, Doboj</i>
3.	<i>Željka Vujić, Srebrenica</i>	27.	<i>Larisa Đokić Gostić, Doboj</i>
4.	<i>Bojana Đajić, Gradiška</i>	28.	<i>Milan Jovanović, Banja Luka</i>
5.	<i>Sandra Radoja, Modriča</i>	29.	<i>Ljubiša Kovač, Doboj</i>
6.	<i>Dušica Stojčić, Gradiška</i>	30.	<i>Mirko Kolak, Trebinje</i>
7.	<i>Božica Ždrakanović, Krupanj</i>	31.	<i>Valentina Duda, Banja Luka</i>
8.	<i>Borislav Radovanović, Bileća</i>	32.	<i>Stana Jović, Banja Luka</i>
9.	<i>Vanja Timarac, Gradiška</i>	33.	<i>Mirjana Stupar, Banja Luka</i>
10.	<i>Jasmina Mrgud, Istočna Ilidža</i>	34.	<i>Branka Usorac, Gradiška</i>
11.	<i>Marija Ristanović, Bijeljina</i>	35.	<i>Milan Blagojević, Doboj</i>
12.	<i>Milan Gluhović, Pale</i>	36.	<i>Želimir Nešković, Lopare</i>
13.	<i>Davorka Jović, Banja Luka</i>	37.	<i>Nina Gušić, Zvornik</i>
14.	<i>Dušan Bešenji, Trebinje</i>	38.	<i>Goran Savičić, Banja Luka</i>
15.	<i>Sonja Krčum, Banja Luka</i>	39.	<i>Ivana Jovanović, Bijeljina</i>
16.	<i>Nebojša Đogatović, Banja Luka</i>	40.	<i>Suzana Bašić, Banja Luka</i>
17.	<i>Gorjana Borjanović, Gradiška</i>	41.	<i>Nina Veljović, Foča</i>
18.	<i>Jelena Janjić, Srebrenica</i>	42.	<i>Marijana Mandić Ristić, Han Pijesak</i>
19.	<i>Slavojka Božić, Banja Luka</i>	43.	<i>Stojan Rajković, Bijeljina</i>
20.	<i>Gorica Đukanović, Bratunac</i>	44.	<i>Dijana Đuranović, Banja Luka</i>
21.	<i>Slaven Krajina, Doboj</i>	45.	<i>Davor Golić, Banja Luka</i>
22.	<i>Dragana Obradović, Istočno Sarajevo</i>	46.	<i>Milanka Perić, Brčko</i>
23.	<i>Tanja Ždero, Banja Luka</i>	47.	<i>Sanja Petković, Doboj</i>
24.	<i>Bojan Stanetić, Banja Luka</i>	48.	<i>Jovana Milekić, Doboj</i>

BIJELJINA

SVJETSKI DAN SRCA POD SLOGANOM:
„JEDAN SVIJET, JEDAN DOM, JEDNO
SRCE“ OBILJEŽEN I U BIJELJINI

PRAVILNIM ŽIVOTNIM NAVIKAMA PROTIV BOLESTI

Godišnje u svijetu od bolesti srca i krvnih sudova umre preko 17 miliona ljudi. Na našim prostorima ovo je vodeći uzrok smrtnost: svaki drugi umrli stanovnik je stradao od neke bolesti iz ove grupe

Ovim povodom Dom zdravlja Bijeljina je organizovao više punktova u gradu gdje su svim zainteresovanim sugrađanima medicinske ekipe kontrolisale najčešće pokazatelje povećanog rizika za nast-

nak kardiovaskularnih oboljenja: vrijednost krvnog pritiska, nivo šećera i nivo holesterola u krvi. Osim toga, doktori su razgovarali sa sugrađanima ukazujući im kako da usvajanjem pravilnih životnih navika značajno smanje rizik od oboljenja.

BIJELJINA

RANO OTKRIVANJE ENDEMSKE NEFROPATIJE

Usaradnji Srpske akademije nauka, Vojnomedicinske akademije iz Beograda i Doma zdravlja Bijeljina u Batkoviću je realizovana druga faza pregleda stanovništva u cilju ranog otkrivanja endemske nefropatije.

Rezultati pregleda će se iskoristiti u istraživanju uzroka ovog teškog oboljenja. Preglede je obavila ekipa sa Vojnomedicinske akademije koju je predvodio prof. dr Đoko Maksić. Prema riječima profesora Maksića, Semberija je endemsko područje, a selo Batković superendemsko područje što znači da je ovde jako visoka učestalost pojavljivanja oboljelih od endemske nefropatije. Sam uzrok koji dovodi do obolijevanja još uvijek nije poznat, ali je jasna činjenica da je ova bolest vezana za neka geografska područja. Bolest je evolutivna, višedecenijska i po pravilu dovodi do potpunog gubitka funkcije bubrega.

„Tokom prve faze istraživanja u maju ove godine, uzet je uzorak urina od 300 stanovnika Batkovića. Nakon analize javila se potreba da se kod 40 osoba uradi šira dijagnostika, što je bio jedan od ciljeva današnjih pregleda. Osim toga, danas je u istraživanje uključeno još 150 mještana. Analize će biti urađene na Vojnomedicinskoj akademiji i proslijeđene u Dom zdravlja Bijeljina, a svi pacijenti kojima bude neophodan daljnji tretman će biti kontaktirani od timova Doma zdravlja gdje će započeti njihovo liječenje“, izjavio je zamjenik direktora Doma zdravlja dr Srđan Mijatović.

RAZMJENA ISKUSTAVA IZ ZDRAVSTVENOG MENADŽMENTA

Dom zdravlja Bijeljina ugostio je delegaciju njemačkog grada Langenhagena koju je predvodio zamjenik gradonačelnika Vili Mine.

S obzirom da je sistem zdravstvene zaštite jedan najvažnijih pokazatelja razvijenosti zajednice, gosti iz Langenhagena su izrazili želju da posjete i našu ustanovu kao nosioca zdravstvene zaštite na području opštine. Gospodin Vili Mine nije krio da je pozitivno iznenađen onim što je vidio, naglasivši da ova ustanova funkcioniše prema visokim standardima te tako ni po čemu ne zaostaje za sličnim ustanovama u Njemačkoj. Sa direktorom, Zlatkom Maksimovićem, je dogovorena uzvratna posjeta delegacije Doma zdravlja Bijeljina, kako bi razmijenili iskustva iz oblasti zdravstvene zaštite i zdravstvenog menadžmenta.

PEKING, OD 1. DO 28. SEPTEMBRA 2011.

EDUKACIJA IZ TRADICIONALNE KINESKE MEDICINE

Ovaj način liječenja egzistira hiljadama godina, a od 1956. godine se koristi širom svijeta

Jednomjesečni seminar po-
hađalo je pedesetak ljekara
raznih specijalnosti iz 16
zemalja. Iz BiH učestvovali su
dr Miloš Mudrenović, pedi-
jatar iz KC Banja Luka i dr Jasmina
Begić, dermatovenerolog iz Sarajeva.

Ovom prilikom smo se upoznali
sa lijekovima i preparatima biljnog
porijekla, bez štetnih efekata koji sve
više zamjenjuju sintetičke preparate u
mnogim zemljama Evrope i Amerike.

Posjetili smo i jednu savremenu
fabriku, a bili smo i gosti Kineske
akademije medicinskih nauka i Mi-
nistarstva zdravlja Kine.

Predavači na ovom kursu su bili
profesori iz raznih oblasti iz Oxforda,
Hajdelberga, Graca, Harvarda, Rima,
koji su nam prenijeli svoja iskustva u
dijagnostikovanju i liječenju određe-
nih bolesti.

Učestvovali smo i na međunarod-
nom simpozijumu iz akupkture
i elektro-akupkture održanom u
Peking u i uvjerali se u efikasnost ove
metode u liječenju neuroloških, pul-
mokardioloških, ortopedsko-fizijatrij-
skih, hematoloških, i drugih kazusa.

Praksu smo obavljali u Akadem-
skoj bolnici Sihuan u Pekingu, a imali
smo priliku da posjetimo još jednu
kliniku i jedan dom zdravlja u Pekin-
gu i upoznamo se sa načinom funk-
cionisanja i djelovanja zdravstvenog
sistema u Kini.

Sve bolnice su opremljene savre-
menom opremom i u svakodnevnom
radu koriste metode dijagnostike i
liječenja, kako tradicionalne tako i
zapadne medicine.

Sve što sam vidio i naučio koristiće
mi u radu na Klinici za pedijatriju, a
poznanstva u daljnjem unapređenju
i saradnji.

Završnoj ceremoniji dodjele ser-
tifkata prisustvovao je i ambasador
BiH u Kini, g. Amel Kovačević,
koji je istakao veliku korist od
ovakvih seminara i zahvalio se
Ministarstvu zdravlja Kine i direk-
toru bolnice, te dogovorio njihovu
posjetu Sarajevu i Banjoj Luci u
junu iduće godine, gdje će se raz-
govarati kako o saradnji iz oblasti
struke, tako i mogućnosti kineskog
ulaganja u postojeće zdravstvene
kapacitete Republike Srpske i BiH.

Dr Miloš Mudrenović

GÖTTINGEN UGODNA I KORISNA POSJETA NJEMAČKOJ

Posredstvom Društva srpskih ljekara i stomatologa u Njemačkoj-GSAeZ, proveo sam u aprilu mjesecu 2011. veoma korisnih mjesec dana edukacije na prestižnom Univerzitetском medicinskom centru u Göttingenu, Njemačka, gradu koji je do sada nauci podario 44 nobelovca

Tokom mog boravka u Göttingenu bio sam u prilici da se upoznam sa najnovijim dostignućima iz domena kardiologije, sa stavovima kod indikacija za operaciju srčanih zalistaka; prisustvovao sam postavljanju vještačkog aortnog zalistka kroz arteriju femoralis, bez otvaranja grudnog koša; postavljanju „klipseva“ na mitralni zalistak u okviru mitralne valvuloplastike sa pristupom kroz venu femoralis, takođe bez otvaranja grudnog koša i uz superviziju 3D transezofagealnog ultrazvuka srca; posmatrao sam postavljanje porto-kavalnog stenta transjugularnim pristupom (TIPS) kod portalne hipertenzije.

Proveo sam po nedelju dana u jedinici za intenzivnu njegu, odjeljenju za bol u grudima (Chest pain unit), kabinetu za ehokardiografiju, kao i nedelju dana u jedinici za poremećaje ritma i holter EKG.

Uvjerio sam se da je Njemačka jedina veoma dobro uređena i sistemski organizovana država koja puno ulaže u zdravstvo. Sistem zdravstvene njege je dobro organizovan i nema puno prostora za improvizovanje. Posjeduju najnoviju medicinsku aparaturu i tehniku, informacioni sistem im je potpuno uveden u zdravstvo, rade po svojim kliničkim vodičima i puno obraćaju pažnju na sudske-medicinske probleme pa stoga svakodnevno dekurziraju o istoriji bolesti svojih pa-

cijenata na odjeljenju, kakve su imali tegobe, šta su radili od dijagnostike, kakva je terapija ordinirana.

Ovakav boravak i edukaciju u Njemačkoj omogućilo mi je Društvo srpskih ljekara i stomatologa u Njemačkoj, GSAeZ, koje se bavi, potpuno besplatno, organizovanjem edukacijskih boravaka naših ljekara iz Srbije i Republike Srpske u Njemačkoj kako bi se upoznali sa najnovijim dostignućima savremene medicine.

Moram naglasiti da mi je organizacija GSAeZ obezbjedila besplatan smještaj tokom mjesec dana u apartmanu u blizini klinike, platila povratnu avionsku kartu do Njemačke i nazad i voznu kartu unutar Njemačke, te obezbjedila prijem na Kliniku kod veoma uglednih stručnjaka.

*Dr Duško Mladenović, spec.
interne medicine,
Opšta bolnica Zvornik.*

STRUKOVNI SINDIKAT DOKTORA MEDICINE REPUBLIKE SRPSKE

Zdrave Korde 1. 78000 Banjaluka. Republika Srpska. BiH.

tel/fax ,051/231-360, 231-361

E-mail: strukovnisdrnrs@spinter.net, ssdmrs@teol.net, ž-r br: 551001-00025930-33,

JIB: 4402 172580004, www.ssdmrs.or

Polazeći od Konvencija broj 87. i 98. Međunarodne Organizacije Rada (ILO) koje članovima sindikata garantuju neotuđivo pravo na slobodu udruživanja, kao i pravo na sindikalno organizovanje i kolektivno pregovaranje, a pozivajući se na odredbe Ustava Bosne i Hercegovine i Ustava Republike Srpske koje svim radnicima u Republici Srpskoj garantuju pravo na dostojan život, i na odredbe Zakona o radu Republike Srpske, koje utvrđuju da se radnicima ne mogu oduzeti prava na kolektivno pregovaranje, kao ni prava na zaključivanje kolektivnih ugovora, Skupština Strukovnog sindikata doktora medicine Republike Srpske na Vanrednoj sjednici održanoj dana 28.10.2011. godine u Banjoj Luci - usvojila je

DEKLARACIJU O SOCIJALNOM I EKONOMSKOM STATUSU DOKTORA MEDICINE U JAVNIM ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA U REPUBLICI SRPSKOJ

1. Skupština Strukovnog sindikata doktora medicine Republike Srpske konstatuje da je donošenjem Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske katastrofalno pogoršan socijalno-ekonomski i radni status doktora medicine koji su zaposleni u javnim zdravstvenim ustanovama u Republici Srpskoj, jer je ovim

Zakonom koji generalno isključuje bilo kakvo kolektivno pregovaranje poslodavac samovoljno i jednostrano utvrdio neprihvatljivo nisku cijenu rada, a što je dovelo do drastičnog pada životnog standarda ljekara i njihovih porodica.

2. Skupština Strukovnog sindikata doktora medicine Republike Srpske zahtjeva da Skupština Republike Srpske i Vlada Republike

Srpske, ministar za zdravstvo i socijalnu zaštitu u Vladi Republike Srpske i direktor Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske, u okviru svojih nadležnosti odmah preduzmu sve mjere koje su potrebne da se popravi loše stanje u oblasti finansiranja usluga javne zdravstvene zaštite u Republici Srpskoj i omoguće da se na razuman način kolektivnim prego-

varanjem ponovo utvrdi pravična naknada za rad svim doktorima medicine koji pružaju usluge u javnom zdravstvu .

3. U skladu sa navedenim Strukovni sindikat doktora medicine Republike Srpske zahtjeva od nadležnih institucija u Republici Srpskoj:

- Da se na nivou Republike Srpske odmah i bez daljnjih odlaganja uspostavi dijalog između socijalnih partnera u oblasti javnog zdravstva, koji je faktički prekinut stupanjem na snagu spornog Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske;

- Da se odmah zaustavi kontinuirana administrativna opstrukcija u postupku utvrđivanja reprezentativnosti Strukovnog sindikata doktora medicine Republike Srpske, kao i da nadležna ministarstva u Vladi Republike Srpske omoguće da legitimnim predstavnicima ovog sindikata mogu bez ograničenja i diskriminacije i sa punim ovlaštenjima da zastupaju interese 1620 doktora medicine u Republici Srpskoj;

- Da se u Skupštini Republike Srpske bez daljnjih odlaganja odmah pokrene postupak za prestanak primjene Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva u Republici Srpskoj;

- Da Vlada Republike Srpske javno garantuje radnicima zaposlenim u javnim zdravstvenim ustanovama u Republici Srpskoj da kontinuirano i bez bilo kakvih umanjenja, a najkasnije do sredine januara 2012. godine isplatiti sve plate i ugovorene naknade iz 2011. godine;

4. Skupština Strukovnog sindikata doktora medicine Republike Srpske zahtjeva od Vlade Republike Srpske da do kraja 2011. godine krajnje ozbiljno preuzme sve svoje nadležnosti i odgovornosti utvrđene Zakonom i ponovo uspostavi socijalni dijalog u cilju donošenja novog Kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti zdravstva Republike Srpske.

Strukovni sindikat doktora medicine Republike Srpske svjesno

preuzima sve odgovornosti i obaveze prema svojim članovima, kao i svim ostalim doktorima medicine koji su zaposleni u javnim zdravstvenim ustanovama u Republici Srpskoj, a koji još nisu postali članovi svog strukovnog sindikata u javnom zdravstvu.

Strukovni sindikat doktora medicine Republike Srpske koristi priliku i da javno saopšti da će istrajno raditi na ispunjenju svih sindikalnih zahtjeva koji su utvrđeni u ovoj Deklaraciji, a ovim dokumentom iskazuje se i odlučnost da je ovaj sindikat spreman i da u cilju realizacije postavljenih zahtjeva, ako to bude potrebno iskoristi sve raspoložive zakonske mogućnosti zaštite sindikalnih prava, a koje ne isključuju i sve druge poznate metode sindikalne borbe, pa i obustavu rada i štrajk kao konačnu i zadnju mjeru, a samo u cilju da bi konačno ostvarili prava na osnovnu socijalnu sigurnost i socijalnu koheziju za sve doktore medicine koji su zaposleni u javnim zdravstvenim ustanovama u Republici Srpskoj.

IN MEMORIAM

DR VESNA MIRJANIĆ

Nakon duge i teške bolesti u oktobru ove godine preminula je dr Vesna Mirjanić. Rođena je 1964. godine u Tuzli gdje je završila Medicinski fakultet.

Radila je u Domu zdravlja Ugljevik i Opštoj bolnici „Sveti Vračevi“ u Bijeljini. Nakon položenog specijalističkog ispita obavljala je

poslove specijaliste interne medicine u službi za internističke grane bijeljinske bolnice.

Svi zaposleni u bijeljinskoj bolnici sa iskrenim poštovanjem će se sjećati dr Vesne Mirjanić i biti ponosni što su je imali kao kolegicu i prijatelja.

DR DRAGO RENDIĆ

U oktobru ove godine preminuo je dr Drago Rendić, specijalista medicine rada iz Broda.

Rođen je u Prijedoru 1963. godine gdje je završio osnovno i srednje obrazovanje. Diplomirao je na Medicinskom fakultetu

u Banjaluci, na kojem je 2007. položio specijalistički ispit. Dr Rendić je u dva mandata bio direktor Doma zdravlja u Brodu.

Uvijek ćemo se sjećati njegovog dragog lika i humanog odnosa prema pacijentima.

DR RADOMIR KEŽIĆ

U avgustu ove godine preminuo je dr Radomir Kežić iz Gradiške.

Rođen je 1967. godine u Gradišci, gdje je završio osnovno i srednje obrazovanje. Medicinski fakultet u Banjaluci završio je 2000. godine, a u periodu studija bio je aktivan učesnik rata kao pripadnik VRS u trajanju od 2 godine.

Po završetku studija zasnovao je radni

odnos u Domu zdravlja Gradiška čiji je bio stipendista. Obavljao je poslove ljekara u Službi opšte medicine i Službi hitne pomoći. Završio je specijalizaciju urgentne medicine 2006. godine i doedukaciju iz porodične medicine.

Nakon smrti dr Kežića ostala je velika praznina u srcima onih koji su ga poznavali.

IN MEMORIAM

DR NEDELJKO LIKIĆ

Kraća bolest prekinula je u avgustu ove godine zasluženu mirovinu dr Nedeljka Likića, rođenog 1932. u Trebinju. Osnovno i srednje obrazovanje završio je u rodnom gradu, a Medicinski fakultet u Beogradu. Specijalistički ispit iz ginekologije i akušerstva položio u Srajevu. Službovao je

u Beogradu i Foči, najduže u Trebinju gdje je kao načelnik odjeljenja za ginekologijui akušerstvo Opšte bolnice i penzionisan.

Trebinjci će ga pamtiti kao velikog sportistu, humanistu, dobrog čovjeka, uglednog ljekara i prijatelja, a medicinsko osoblje kao korektnog kolegu i saradnika.

DR LJILJANA COTA

U julu ove godine preminula je istaknuta i ugledna radnica Kliničkog centra Banja Luka, dr Ljiljana Cota.

Rođena je 1964. godine u Banjaluci, gdje je završila Medicinski fakultet. Radila je šest godina u Domu zdravlja Laktaši, zatim jedan kraći period u Domu zdravlja Gradiška, a od

2002. godine u Kliničkom centru Banja Luka gdje je završila specijalizaciju iz pedijatrije. Radila je na Odjeljenju porodilišta, babinjara i neonatologije.

Pamtićemo je kao vrijednu radnicu i dobru koleginicu.

PRIM. DR PETAR RISTIĆ

U junu ove godine preminuo je prim. dr Petar Ristić, rođen 1940. u selu Grabovac u Kosovskoj Mitrovici, gdje je završio osnovno i srednje obrazovanje.

Nakon završenog Medicinskog fakulteta u Zagrebu 1966, stažira u Domu zdravlja u Kotor Varošu.

Na Internoj klinici Medicinskog fakulteta „Ozren Novosel“ u Zagrebu specijalizovao je ginekologiju i akušerstvo. Radio je i

na Ginekološko-akušerskoj klinici KC u Banjaluci do 1997. kada je otvorio privatnu specijalističku ordinaciju „Dr Ristić“. Bio je jedan od prvih ljekara u BiH koji je započeo korišćenje ultrazvuka u dijagnostici ginekoloških stanja nakon što je 1982. završio Jan Donald, Inter-University School of Medical ultrasound u Dubrovniku.

Plemeniti i dragi lik dr Ristića pamtiće brojni pacijenti i kolege sa kojima je saradivao

KORUPCIJA U ZDRAVSTVU

NEDOSTATAK MORALNE KULTURE

Korupciji pogoduje samovolja vlastodržaca koji ,naročito kada gube vlast u to uvlače saradnike, te niske plate i neodgovarajući položaj ljekara u društvu, kada se nedostatak sredstava za život dopunjuje pružanjem usluga po posebnim cjenovnicima

Prof. dr Čedomir Čupić

Manipulacije u javnim nabavkama, vještačke liste čekanja na medicinske usluge, centralizovana nabavka lijekova, zapošljavanje ljekara kao i odobravanje specijalizacija, neke su od ključnih tačaka korupcije u zdravstvu. Istaknuto je to na Forumu Komore doktora medicine Republike Srpske organizovanom na temu korupcije u zdravstvu, gdje je prof. dr Čedomir Čupić iz Beograda, član Odbora Agencije za borbu protiv korupcije, ukazao na ovu pogubnu društvenu anomaliju.

“Postoje tri svete profesije: lekari, učitelji i sudije, koje najbolje po statusu koji imaju pokazuju stanje društvenog sistema. Kad se u nekoj od njih pojavi korupcija, kao stanje moralne posrnulosti izazvane podmićivanjem, jasno je kakva je sveukupna snaga i stabilnost određene države. Na našim prostorima korupcija je evidentna ne samo u ovim, nego i u drugim oblastima, dok nas ona u zdravstvu svrstava u sam vrh zemalja koje ne uspijevaju da je obuzdaju. Kod nas je evidentan nedostatak moralne kulture o kojoj nas ne uče na fakultetima. Da bi neko bio čovek od poziva, on mora da ima podjednako razvijene dve moći, moć znanja i moć savesti. Sa ogromnim znanjem bez savesti ljudi po-

staju opasni. Najmonstruozniji oblik korupcije je kada lekar propisuje veće doze lekova nego što je potrebno pacijentu, ili ih propisuje duže nego što treba kako bi farmaceutska kompanija s kojom je u dogovoru zaradila više novaca. Pored evidentnog davanja i primanja mita ovde je reč i o krivičnom delu nesavesnog lečenja”.

Korupciji pogoduje samovolja vlastodržaca koji ,naročito kada gube vlast u to uvlače saradnike, te niske plate i neodgovarajući položaj ljekara u društvu, kada se nedostatak sredstava za život dopunjuje pružanjem usluga po posebnim cjenovnicima. To je najočitije u ilegalnoj privatnoj ljekarskoj praksi, u komisijama za bolovanja i penzionisanja, različitim vrstama donacija, ali i direktnom traženju novca od pacijenata, ponekad preko dobrih prijatelja. Tako se stvara koruptivna piramida koja poput imele zahvata malo pomalo cijelo stablo. Diskreciona ovlašćenja su također mamac za korupciju.

Ima li joj lijeka? Ima, kaže Čupić, pod uslovom da država stane iza antikorupcijske strategije i podržava provođenje mera i poštovanje zakona. U zdravstvu konkretno to znači provođenje kampanje kojom će se zaštititi prava pacijenata i dignitet lekarske profesije.

Ž.G.B.

Fond zdravstvenog osiguranja Republike Srpske

Na osnovu čl. 20. i 49. Zakona o zdravstvenom osiguranju ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 18/99, 51/01, 70/01, 51/03, 57/03, 17/08, 1/09 i 106/09), člana 8. stav 3. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 106/09) i člana 17. Statuta Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 6/04, 19/05, 63/08, 64/09 i 105/09), Upravni odbor Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske, na VI II sjednici, održanoj 1. septembra 2011. godine, d o n i o j e

PRAVILNIK O SADRŽAJU, OBIMU I NA ČINU OSTVARIVANJA PRAVA NA ZDRAVSTVENU ZAŠTI TU

I - OSNOVNE OD REDBE

Član 1.

Pravilnikom o sadržaju, obimu i načinu ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu (u daljem tekstu: Pravilnik) propisuju se sadržaj, obim i način ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu, kao jednog od prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja, propisanog Zakonom o zdravstvenom osiguranju (u daljem tekstu: Zakon).

Član 2.

(1) Pod sadržajem zdravstvene zaštite podrazumijevaju se postupci i metodi dijagnostike, liječenja i rehabilitacije radi sprečavanja, suzbijanja, ranog otkrivanja i liječenja bolesti, povreda i drugih poremećaja zdravlja, a koji se finansiraju iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja.

(2) Pod sadržajem zdravstvene zaštite iz stava 1. ovog člana podrazumijevaju se i lijekovi, medicinska sredstva i sanitetski prevoz.

Član 3.

(1) Pod obimom zdravstvene zaštite podrazumijevaju se veličine kojima se može izraziti obim pojedinih sadržaja zdravstvene zaštite, a koji čine sadržaj prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja, uključujući i lično učešće osiguranih lica u troškovima zdravstvene zaštite (participacija).

(2) Lično učešće u troškovima zdravstvene zaštite (participacija) je novčani iznos koji osigurano lice plaća davaocu usluge prilikom korišćenja zdravstvene zaštite za koju se, u skladu sa ovim pravilnikom, iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja troškovi ne obezbjeđuju u punom iznosu.

Član 4.

(1) Pravo na zdravstvenu zaštitu, u sadržaju i obimu definisanim ovim pravilnikom, ostvaruje se u zdravstvenim ustanovama u Republici Srpskoj sa kojima Fond zdravstvenog osiguranja Republike Srpske (u daljem tekstu: Fond) ima za ključan ugovor, a na način i pod uslovima propisanim ovim pravilnikom.

(2) Pravo nazdravstvenu zaštitu u zdravstvenim ustanovama izvan Republike Srpske ostvaruje se u sadržaju, obimu i na način propisan zakonom, ovim pravilnikom i posebnim pravilnikom Fonda.

Član 5.

(1) Sadržaj i obim prava na zdravstvenu zaštitu koji se finansiraju iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, a koji su propisani ovim pravilnikom i drugim opštim aktima Fonda usklađuju se sa finansijskim planom Fonda.

(2) Radi usklađivanja sadržaja i obima prava na zdravstvenu zaštitu sa finansijskim planom Fonda, za određene vrste zdravstvenih usluga koje nisu hitne, kao i za medicinska sredstva, može se utvrditi redoslijed korišćenja, u zavisnosti od medicinskih indikacija i zdravstvenog stanja osiguranog lica, s tim da vrijeme čekanja ne može da bude takvo da ugrozi život ili zdravlje osiguranog lica.

II - SADRŽAJ, OBIM I NAČIN OSTVARIVANJA PRAVA NA ZDRAVSTVENU ZAŠTITU

II - 1. Mjere promocije zdravlja, prevencije i ranog otkrivanja bolesti

Član 6.

(1) Osiguranim licima se, radi očuvanja i unapređenja zdravlja, odnosno sprečavanja, suzbijanja i ranog otkrivanja bolesti, kao i drugih poremećaja zdravlja obezbjeđuju sljedeće mjere:

a) promocija zdravlja (primarna prevencija);
b) sekundarna i tercijarna prevencija bolesti, koja obuhvata:

1. sistematske i ciljane preglede:
 - djece, školske omladine i studenata do kraja redovnog školovanja, a najkasnije do navršanih 26 godina života,
 - žena u vezi sa trudnoćom i
 - odraslih lica u skladu sa programima prevencije i ranog otkrivanja bolesti od većeg socijalno-medicinskog značaja,
2. zdravstveno vaspitanje,
3. preventivne stomatološke i profilaktičke mjere za prevenciju bolesti usta i zuba kod:
 - djece do navršanih 15 godina života,
 - trudnica,
 - lica u stanju mentalne retardacije i
 - lica tjelesno ometenih u razvoju,
4. imunizaciju i hemoprofilaksu stanovništva,
5. higijensko-epidemiološke i druge zakonom predviđene mjere i postupke u vezi sa sprečavanjem, otkrivanjem i liječenjem zaraznih bolesti

i sprečavanjem njihovog širenja i

v) rano otkrivanje masovnih nezaraznih bolesti kroz realizaciju programa i projekata.

(2) Sadržaj i obim preventivnih mjera iz stava 1. tačka b) ovog člana dat je u tabelarnom pregledu, koji se nalazi u Prilogu broj 1. i čini sastavni dio ovog pravilnika.

(3) Obavezne imunizacije i hemoprofilakse protiv zaraznih bolesti iz stava 1. tačka b) alineja 4. ovog člana obezbjeđuju se osiguranim licima u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima koji regulišu ovu materiju.

II - 2. Pregledi i liječenje u vezi sa planiranjem porodice, trudnoćom, porođajem i postnatalnim periodom

Član 7.

Zdravstvena zaštita u vezi sa planiranjem porodice, trudnoćom, porođajem i postnatalnim periodom podrazumijeva:

a) preglede i genetska testiranja u vezi sa planiranjem porodice, trudnoćom i stanjima koja mogu da izazovu komplikaciju trudnoće, kao i prekid trudnoće iz medicinskih razloga,

b) bolničko liječenje kada je medicinski neophodno i porođaj u zdravstvenoj ustanovi,

v) posjete i pomoć porodilji, te rutinsku njegu novorođenčeta,

g) dijagnostiku i liječenje steriliteta i

d) pravo na jednu proceduru asistiranu reprodukcije (vantjelesna oplodnja).

Član 8.

(1) Pod jednom procedurom asistirane reprodukcije - vantjelesna oplodnja podrazumijeva se uspostavljanje indikacije, postupak stimulacije (terapija) i postupak asistiranu reprodukcije - vantjelesne oplodnje (IVF i ACSI).

(2) Pravo na jednu proceduru asistiranu reprodukcije - vantjelesna oplodnja može se ostvariti ukoliko su ispunjeni sljedeći uslovi:

a) dokazan sterilitet para ili jednog od njih i

b) da se par nalazi u braku ili vanbračnoj zajednici više od dvije godine.

(3) Finansiranje prava na jednu proceduru asistiranu reprodukcije - vantjelesna oplodnja vrši se prema godinama života žene, i to:

a) do navršenih 38 godina - jedna asistirana reprodukcija u cijelosti prema Cjenovniku Fonda,

b) od 39. do navršenih 40 godina - jednaasistirana reprodukcija u visini od 50% od cijene navedene procedure prema Cjenovniku Fonda,

v) od 41. do navršene 42. godine – jedna asistirana reprodukcija u visini od 30% od cijene navedene procedure prema Cjenovniku Fonda.

(4) Izuzetno, ženi koja posli je navršene 42. godine života rodi dijete nakon trudnoće ostvarene postupkom asistiranu reprodukcije mogu se refundirati troškovi asistiranu reprodukcije iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, u skladu sa Cjenovnikom Fonda.

(5) O zahtjevu za ostvariva e prava na jednu proceduru asistiranu reprodukcije - vantjelesna oplodnja odlučuje posebna Komisija Fonda, koju imenuje direktor Fonda.

(6) Odluka Komisije dostavlja se nadležnoj kancelariji Fonda, koja na osnovu iste donosi rješenje.

(7) Protiv rješenja iz stava 6. ovog člana osigurano lice ima pravo žalbe direktno Fonda u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

II - 3. Pregledi i liječenje u slučaju bolesti i povreda

Član 9.

Oboljelom, odnosno povrijeđenom osiguranom licu, u zavisnosti od medicinskih indikacija i stručno-metodoloških i doktrinarnih stavova, u skladu sa odredbama ovog pravilnika, obezbjeđuju se:

- a) pregledi i liječenje u primarnoj zdravstvenoj zaštiti,
- b) konsultativno-specijalistička zdravstvena zaštita,
- v) dijagnostičke procedure (laboratorijska, rendgenska, MR, KT i druga dijagnostika),
- g) pregledi i liječenje bolesti usta i zuba,
- d) bolničko liječenje,
- đ) zdravstvena zaštita u hitnim medicinskim stanjima,
- ž) liječenje u kući osiguranog lica i
- z) pravo napratioca.

Član 10.

Osiguranom licu obezbjeđuje se i produžena medicinska rehabilitacija u specijalizovanim ustanovama za rehabilitaciju, pod uslovima i na način propisanim posebnim pravilnikom Fonda.

II - 3.1. Primarna zdravstvena zaštita *II - 3.1.1. Sadržaj primarne zdravstvene zaštite*

Član 11.

(1) Pravo na preglede i liječenje u primarnoj zdravstvenoj zaštiti obuhvata:

- a) preglede doktora medicine, terapiju i savjetovanja namijenjena otkrivanju, sprečavanju i liječenju bolesti,
- b) siste matske i preventivne preglede,
- v) dijagnostičke procedure (laboratorijske pretrage, rendgenska snimanja i ultrazvučni pregled),
- g) utvrđivanje privremene nesposobnosti za rad,
- d) hitnu medicinsku pomoć,
- đ) liječenje u kući osiguranog lica,
- e) sanitetski prevoz,
- ž) ranu rehabilitaciju u centru za fizikalnu rehabilitaciju u zajednici,
- z) usluge centra za zaštitu mentalnog zdravlja,
- i) preventivnu, dječiju i opštu stomatologiju,
- j) obaveznu imunizaciju i hemoprofilaksu,
- k) higijensko-epidemiološke usluge,
- l) lijekove sa liste lijekova za ambulante porodične medicine i domove zdravlja i
- lj) propisivanje lijekova koji se izdaju na recept.

(2) Prava iz stava 1. ovog člana ostvaruju se u obimu i na način utvrđen ovim pravilnikom, a utvrđivanje privremene nesposobnosti za rad vrši se pod uslovima i na način propisanim posebnim pravilnikom Fonda.

Član 12.

(1) Usluge primarnog nivoa zdravstvene zaštite obezbjeđuju se u ambulanti porodične medicine, stomatološkoj ambulanti, domu zdravlja, apoteci, specijalističkoj pedijatrijskoj ambulanti i specijalističkoj ginekološkoj ambulanti.

(2) Usluge tima porodične medicine, specijaliste konsultanta pedijatra, specijaliste konsultanta ginekologa, hitne medicinske pomoći, preventivne, dječije i opšte stomatologije i određene higijensko-epidemiološke usluge osigurana lica koriste bez uputnice.

II - 3.1.2. Način ostvarivanja primarne zdravstvene zaštite

Član 13.

(1) Osigurano lice ostvaruje pravo na zdravstvenu zaštitu na primarnom nivou kod doktora porodične medicine kod koga je registrovano, te kod specijaliste konsultanta pedijatra i specijaliste konsultanta ginekologa.

(2) Pravo na usluge specijaliste konsultanta pedijatra ima dijete do navršenih šest godina života, a pravo na usluge specijaliste konsultanta ginekologa ima žena iznad 15 godina života.

Član 14.

(1) Osigurano lice ima pravo na izbor doktora porodične medicine sa spiska svih doktora porodične medicine iz zdravstvenih ustanova u Republici Srpskoj sa kojima Fond ima za klju-

čen ugovor o pružanju usluga iz oblasti primarne zdravstvene zaštite.

(2) Izbor doktora porodične medicine nije uslovljen mjestom prebivališta osiguranog lica.

(3) Za maloljetno lice ili lice pod starateljstvom izbor doktora porodične medicine vrši zakonski zastupnik.

Član 15.

Usluge specijaliste konsultanta pedijatra pruža onaj doktor konsultant pedijatar iz zdravstvene ustanove u Republici Srpskoj sa kojom Fond za ključni ugovor o pružanju usluga iz oblasti pedijatrijske zdravstvene zaštite u vezi sa članom 13. stav 2. ovog pravilnika.

Član 16.

Usluge specijaliste konsultanta ginekologa pruža onaj doktor konsultant ginekolog iz zdravstvene ustanove u Republici Srpskoj sa kojom Fond za ključni ugovor o pružanju usluga iz oblasti ginekološke zdravstvene zaštite u vezi sa članom 13. stav 2. ovog pravilnika.

Član 17.

(1) Fond objavljuje poziv za kandidate za izbor doktora porodične medicine, u pravilu, u septembru.

(2) Nakon izvršenih prijava po pozivu iz stava 1. ovog člana, Fond utvrđuje verifikovanu listu kandidata.

(3) Zdravstvena ustanova na primarnom nivou zdravstvene zaštite dužna je da verifikovanu listu iz stava 2. ovog člana istakne na vidno mjesto.

(4) Na osnovu verifikovane liste iz stava 2. ovog člana, osigurano lice opredjeljuje se za doktora porodične medicine, koji nakon sprovedenog postupka iz člana 19. ovog pravilnika postaje doktor porodične medicine osiguranog lica.

(5) Promjenu doktora porodične medicine osigurano lice vrši, u pravilu, u periodu oktobar - decembar tekuće godine za narednu godinu, osim u slučajevima regulisanim članom 22. ovog pravilnika.

Član 18.

(1) Izbor doktora porodične medicine osigurano lice vrši u ambulanti doktora kojeg želi da izabere ispunjavanjem podataka na obrascu - Izjava o izboru/promjeni doktora porodične medicine (u daljem tekstu: Izjava), koji se nalazi u Prilogu broj 2. i čini sastavni dio ovog pravilnika.

(2) Izjava iz stava 1. ovog člana važi sve dok osigurano lice ne dostavi novu izjavu.

(3) Osigurano lice svojim potpisom ovjerava tačnost unesenih podataka u Izjavi iz stava 1. ovog člana.

(4) Podatke na obrascu Izjave unosi i doktor porodične medicine, te ih ovjerava potpisom ili faksimilom i pečatom zdravstvene ustanove u kojoj radi, uz eventualnos provođenje dodatnog postupka evidentiranja specijalista konsultanata u smislu člana 25. stav 2. ovog pravilnika.

Član 19.

(1) Verifikaciju podataka sadržanih u Izjavi vrši nadležna služba Fonda prema sjedištu zdrav-

stvene ustanove doktora porodične medicine koga je osigurano lice izabralo.

(2) Nakon sprovedene verifikacije podataka o izboru doktora porodične medicine, nadležna služba Fonda jedan primjerak Izjave dostavlja doktoru porodične medicine osiguranog lica, a ukoliko je izvršena promjena doktora porodične medicine, o izvršenoj promjeni se elektronskim putem obavještava zdravstvena ustanova u kojoj radi dotadašnji doktor porodične medicine.

(3) U slučaju da verifikaciju podataka o izboru ili promjeni doktora porodične medicine osiguranog lica nije moguće sprovesti, nadležna služba Fonda obavezna je odmah o tome obavijestiti osigurano lice i uputiti ga o daljem postupanju.

Član 20.

(1) Osigurano lice koje je izvršilo izbor/promjenu doktora porodične medicine u skladu sa odredbama ovog pravilnika ostvaruje zdravstvenu zaštitu kod tog doktora porodične medicine od datuma verifikacije podataka sadržanih u Izjavi, a najkasnije u roku od deset dana od dana potpisivanja Izjave, pod uslovom da nisu nastupile okolnosti iz člana 19. stav 3. ovog pravilnika.

(2) Dotadašnji doktor porodične medicine nakon prijema obavještenja iz člana 19. stav 2. ovog pravilnika obavezan je odmah, a najkasnije u roku od tri dana svu medicinsku dokumentaciju o osiguranom licu predati novoizabranom doktoru porodične medicine, na način koji obezbjeđuje zaštitu tajnosti i sigurnosti podataka.

Član 21.

(1) Doktor porodične medicine ima pravo odbiti izbor osiguranog lica samo u slučaju:

- a) ako bi broj opredijeljenih osiguranih lica koje je registrovao registracijom novih osiguranih lica prelazio maksimalan broj utvrđen standardima i normativima i
- b) poremećenih međusobnih odnosa.

(2) Razlog odbijanja doktor porodične medicine obavezno upisuje u za to predviđenu rubriku na obrascu Izjave.

(3) Doktor porodične medicine ne smije odbiti izbor osiguranog lica samo zato što je osigurano lice starije životne dobi, bolesno, nepokretno, psihički bolesnik, bolu je od bolesti zavisnosti, odnosno iz drugih razloga koji nisu navedeni u stavu 1. ovog člana.

Član 22.

(1) Izuzetno od odredaba člana 17. ovog pravilnika, osigurano lice ima pravo izvršiti promjenu doktora porodične medicine i prije isteka roka od godinu dana:

- a) ako promijeni mjesto prebivališta ili iz drugog sličnog razloga ne može ostvarivati zdravstvenu zaštitu kod dotadašnjeg doktora porodične medicine,
- b) ako doktor porodične medicine prestane raditi u ugovornoj zdravstvenoj ustanovi, promijeni sjedište ambulante ili bude duže odsutan zbog školovanja, bolesti i drugog sličnog razloga,

- v) na osnovu poziva za vanredni izbor,
- g) ako broj registrovanih osiguranih lica prelazi maksimalan broj utvrđen standardima i normativima,
- d) na osnovu izjave osiguranog lica da je kod doktoraporodične medicine evidentiran bez svog znanja i
- đ) u slučaju poremećenih međusobnih odnosa.

(2) Promjena doktora porodične medicine u slučajevima iz stava 1. ovog člana sprovodi se na način utvrđen čl. 18., 19. i 20. ovog pravilnika.

Član 23.

(1) Doktor porodične medicine, specijalista konsultant pedijatar, te specijalista konsultant ginekolog dužan je da primi osigurano lice, izvrši pregled, izvrši potrebne medicinske intervencije, pruži potrebnesa vjete ili da osigurano lice, u skladu sa smjernicama za kliničku praksu u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, uputi (izda uputnicu) za:

- a) dijagnostičke procedure (laboratorijska, radiološka i druga ispitivanja),
- b) konsultativno-specijalistički pregled iz drugih oblasti medicine i
- v) bolničko liječenje.

(2) Doktor porodične medicine, pored uputnica iz stava 1. ovog člana, dužan je da, ako postoje medicinske indikacije, osigurano lice uputi (izda uputnicu) i za:

- a) medicinsku rehabilitaciju u centru za fizikalnu rehabilitaciju u zajednici,

b) usluge centra za zaštitu mentalnog zdravlja i

v) određene higijensko-epidemiološke usluge.

(3) Specijalista konsultant pedijatar može da, ako postoje medicinske indikaci je utvrđene posebnim pravilnikom Fonda, osiguranom licu izda nalog za nabavku/popravku medicinskog sredstva - ortopedskog i drugog pomagala, prema posebnom ovlašćenju.

(4) Specijalista konsultant pedijatar, odnosno specijalista konsultant ginekolog dužan je da odmah po završenom ispitivanju ili liječenju doktoru porodične medicine osiguranog lica dostavi na uvid medicinsku dokumentaciju elektronskim putem ili poštom.

Član 24.

(1) Ukoliko osigurano lice zahtijeva da mu doktor porodične medicine, specijalista konsultant pedijatar ili specijalista konsultant ginekolog izda uputnicu za korišćenje zdravstvene zaštite i ako doktor smatra da osiguranom licu takva zdravstvena zaštita nije medicinski indikovana, doktor će osiguranom licu izdati uputnicu u obliku i sadržaju "uputnice na vlastiti zahtjev".

(2) U slučaju korišćenja zdravstvene zaštite na osnovu uputnice iz stava 1. ovog člana, osigurano lice plaća troškove korišćenja zdravstvene zaštite po Cjenovniku Fonda, a ukoliko se покаže da je zahtjev osiguranog lica za korišćenje zdravstvene zaštite bio opravdan, odnosno da rezultat dijagnostičke i druge pretrage nije potvrdio mišljenje doktora da tražena zdravstvena

usluga nije neophodna, Fond može odobriti refundaciju troškova korišćenja zdravstvene zaštite.

II - 3.2. Konsultativno-specijalistička zdravstvena zaštita

Član 25.

(1) Radi povećanja efikasnosti primarne zdravstvene zaštite, Fond ugovorom sa zdravstvenim ustanovama obezbjeđuje konsultante za konsultativno-specijalističku zdravstvenu zaštitu iz sljedećih oblasti:

- a) interna medicina,
- b) kardiologija,
- v) neurologija,
- g) pneumoftizilogija,
- d) urologija,
- đ) ortopedija,
- e) oftalmologija,
- ž) otorinolaringologija,
- z) dermatovenerologija,
- i) opšta hirurgija,
- j) pedijatrija i
- k) ginekologija.

(2) Izbor konsultanata iz stava 1. ovog člana vrši Fond, u pravilu, na osnovu javnog poziva iz reda zdravstvenih ustanova koje su se prijavile na javni poziv, s tim da se kod izbora konsultanata iz oblasti pedijatrije i ginekologije sa kojima će se zaključiti ugovor sprovodi dodatni postupak evidentiranja na obrascu definisanom članom 18. ovog pravilnika.

(3) Postupak evidentiranja iz stava 2. ovog člana regulisaće se posebnim uputstvom.

(4) Ukoliko se na javni poziv podnese više prijava od potrebnog broja za određeno područje, Fond će se kod određivanja konsultanata iz stava 1. t. od a) do i) ovog člana rukovoditi mišljenjem doktora porodične medicine sa tog područja.

(5) Promjenu izabranog konsultanta iz stava 1. t. od a) do i) ovog člana, prije isteka perioda na koji je zaključen ugovor, mogu da za traže doktori porodične medicine ili udruženja osiguranih lica, ukoliko su nezadovoljni njegovim radom.

Član 26.

(1) Konsultanti iz člana 25. stav 1. t. od a) do i) ovog pravilnika dužni su da:

- a) upućenim osiguranim licima obave specijalistički pregled, te dijagnostičke i terapijske pretrage iz paketa usluga ugovorenih za određenu konsultativno-specijalističku oblast i
- b) po završenom ispitivanju doktoru porodične medicine osiguranog lica dostave na uvid medicinsku dokumentaciju elektronskim putem ili poštom, te daju savjete i objašnjenja u vezi sa zdravstvenim stanjem osiguranog lica i postupkom liječenja.

(2) Zdravstvene ustanove, odnosno konsultanti, u smislu stava 1. ovog člana, dužni su i da:

- a) organizuju posjete izvan sjedišta ustanove za osigurana lica na područjima koja su udaljena više od 30 kilometara i

- b) obavijeste doktora porodične medicine o terminima posjeta i sadržaju paketa usluga koje mogu obaviti izvan sjedišta ustanove.

Član 27.

Konsultant iz člana 25. ovog pravilnika može, u cilju uspostavljanja konačne dijagnoze u okviru svoje oblasti, osiguranom licu izdati uputnicu za konsultativni pregled doktora specijaliste druge grane medicine iz reda specijalista konsultanata doktora porodične medicine tog osiguranog lica.

Član 28.

Zdravstvene ustanove u kojima rade konsultanti iz člana 25. stav 1. t. od a) do i) ovog pravilnika dužni su da se pridržavaju sljedećih uslova i standarda:

- a) za kontrolni pregled koji specijalista konsultant zakaže poslije svog pregleda nije potrebna uputnica doktora porodične medicine,
- b) upućivanje kardiologu, u pravilu, preporučuje specijalista interne medicine,
- v) terapijske procedure specijalista konsultant pruža kada je to neodložno,
- g) maksimalan rok od upućivanja pacijenta specijalisti do obavljanja pregleda iznosi sedam dana, a izuzetak su dijagnostičke procedure kodspeccijaliste kardiologa, gdje maksimalan rok za obavljanje holter monitoringa iznosi 15 dana, a ultrazvuk srca 30 dana,

- d) specijalista konsultant je obavezan da bude dostupan doktoru porodične medicine kojem je određen za konsultanta i da mu da informacije u vezi sa preporučenim liječenjem i
- đ) specijalista konsultant, u pravilu, preporučuje generički naziv lijeka ili grupe lijekova.

Član 29.

(1) Doktor porodične medicine uz uputnicu za specijalistički pregled prilaže nalaze koji se rade na primarnom nivou zdravstvene zaštite, a na uputnici specijalisti konsultantu obavezno se ispisuje broj tima kod kojeg je registrovano osigurano lice.

(2) Zakazani termin moguće je otkazati samo izuzetno, s tim što je specijalista konsultant obavezan da o tome obavijesti osigurano lice.

(3) Doktor porodične medicine osigurano lice upućuje konsultantu iz člana 25. stav 1. t. od a) do i) ovog pravilnika u skladu sa sadržajem ugovorenog paketa usluga.

Član 30.

Pored usluga konsultativno-specijalističke zdravstvene zaštite iz člana 25. ovog pravilnika, osigurana lica imaju pravo i na usluge ostalih oblasti konsultativno-specijalističke zdravstvene zaštite, a na osnovu uputnice doktora porodične medicine ili uputnice specijaliste konsultanta.

Član 31.

(1) Ukoliko su za postavljanje tačne dijagnoze potrebni konsultativno-specijalistički pregledi iz

ostalih oblasti, a ugovoreni su u istoj zdravstvenoj ustanovi, konsultativno-specijalistički pregledi ostvaruju se na osnovu jedne osnovne uputnice, a putem interne uputnice specijaliste kome je osigurano lice upućeno.

(2) Obrazac interne uputnice iz stava 1. ovog člana nalazi se u Prilogu broj 3. i čini sastavni dio ovog pravilnika.

(3) Osigurano lice ostvaruje pravo na prvi kontrolni pregled bez uputnice.

Član 32.

Ugovor na zdravstvena ustanova je dužna da osigurano lice upućeno zbog korišćenja konsultativno-specijalističke zdravstvene zaštite iz člana 30. ovog pravilnika primi u roku koji neće ugroziti život ili zdravlje osiguranog lica.

II - 3.3. Dijagnostičke procedure

Član 33.

Osiguranom licu obezbjeđuju se dijagnostičke procedure ukoliko su medicinski opravdane i neophodne za liječenje bolesti ili povrede.

Član 34.

(1) Prijedlog za upućivanje na magnetnu rezonancu (MR) i kompjuterizovanu tomografiju (KT) daje doktor specijalista određene grane medicine.

(2) Upućivanje na dijagnostičke procedure iz stava 1. ovog člana vrši se na osnovu uputnice za ambulantni MR i KT pregled, koje izdaje doktor

ovlašćen od strane Fonda, a koje se izdaju na obrascima koji se nalaze u priložima br. 4. i 5. i čine sastavni dio ovog pravilnika.

(3) Ovlašćeni doktor porodične medicine popunjava dio uputnice iz stava 2. ovog člana i istu elektronskim putem dostavlja u Direkciju Fonda u Banjoj Luci, gdje se popunjava ostali dio uputnice (naziv zdravstvene ustanove u koju se osigurano lice upućuje, mjesto i vrijeme pregleda i drugo).

(4) Popunjenu uputnicu Fond vraća doktoru porodične medicine, koji je uručuje osiguranom licu i sa kojom se osigurano lice javlja na zakazani pregled.

II - 3.4. Pregle i i liječenje bolesti usta i zuba

Član 35.

Pregledi i liječenje bolesti usta i zuba podrazumijevaju:

- a) preglede i liječenje bolesti zuba i ekstrakcije zuba,
 - b) preglede i liječenje bolesti usta i zuba kod djece do navršenih 15 godina života, uključujući i pravo na pokretni ortodontski aparat, kao i kod lica u stanju mentalne retardacije ili tjelesno ometenih u razvoju i lica sa težim urođenim ili stečenim deformitetima lica i vilica,
 - v) preglede i liječenje bolesti usta i zuba, izuzev protetskog zbrinjavanja, kod žena u vezi sa trudnoćom i za vrijeme materinstva do 12 mjeseci poslije porođaja, odnosno
- za blizance i svako treće i naredno dijete u trajanju od 18 mjeseci poslije porođaja,
 - g) pružanje hitnih usluga stomatologije za odrasle,
 - d) preglede usta i zuba, izuzev protetskog zbrinjavanja, prije transplantacije bubrega, odnosno operacija na srcu,
 - đ) preglede i liječenje bolesti usta i zuba prije i poslije operativnog tretmana malignih bolesti maksilofacijalnog predjela,
 - e) urgentne stomatološke i hirurške preglede i liječenje povreda zuba i kostiju lica, uključujući primarnu rekonstrukciju osteosintetskim materijalom,
 - ž) izradu akrilatne totalne proteze kod lica starijih od 65 godina života,
 - z) neophodan stomatološki tretman, uključujući i fiksne ortodontske aparate prije i poslije operativnog tretmana kod lica sa urođenim ili stečenim težim deformitetom lica i vilice i
 - i) izradu protetskih nadoknada lica i vilice (intraoralne post resekcione proteze i proteze lica) u okviru post tumorske rehabilitacije i rekonstrukcije, uključujući i implantate za njihovo učvršćivanje.

Član 36.

(1) Pravo na zdravstvenu zaštitu iz člana 35. ovog pravilnika osigurano lice ostvaruje kod doktora stomatologije, s tim što je za zubno protetička sredstva potrebna prethodna ovjera naloga od strane nadležne službe Fonda, u skladu sa posebnim pravilnikom Fonda.

(2) Pravo na zdravstvenu zaštitu iz člana 35. ovog pravilnika koja je visokospecijalizovana osigurano lice ostvaruje kod doktora specijaliste stomatologa na osnovu uputnice doktora stomatologije, a u slučaju iz člana 35. stav 1. t. d), đ), e) i z) ovog pravilnika i na osnovu uputnice doktora porodične medicine ili specijaliste konsultanta pedijatra ili specijaliste konsultanta ginekologa.

II - 3.5. Bolničko liječenje

II - 3.5.1. Sadržaj i obim bolničkog liječenja

Član 37.

Pravo na bolničko liječenje obuhvata:

- a) liječenje, dijagnostiku i medicinsku rehabilitaciju,
- b) smještaj i ishranu osiguranog lica,
- v) liječenje u dnevnoj bolnici,
- g) obezbjeđenje lijekova sa bolničke liste lijekova i potrebnih medicinskih sredstava i
- d) sanitetski prevoz.

II - 3.5.2. Način ostvarivanja bolničkog liječenja

Član 38.

(1) Pravo na bolničko liječenje osigurano lice, u pravilu, ostvaruje na osnovu uputnice doktora porodične medicine.

(2) Liječenje u bolnici poslije pružene hitne medicinske pomoći osigurano lice može ostvariti i na osnovu uputnice službe hitne medicinske pomoći.

(3) Pravo na bolničko liječenje osigurano lice može da ostvari i na osnovu uputnice konsultanta iz čl. 25. i 30. ovog pravilnika, ukoliko je upućivanje u bolnicu neodložno potrebno.

(4) Doktori koji osigurano lice upućuju na bolničko liječenje dužni su da osigurano lice, prije upućivanja na bolničko liječenje, upoznaju sa pravom da bira ustanovu u kojoj želi da se liječi.

(5) Osiguranom licu koje se upućuje na dijalizu doktor porodične medicine izdaje uputnicu koja važi 12 mjeseci.

(6) Na osnovu jedne uputnice doktora porodične medicine osigurano lice ostvaruje pravo na usluge hemio i radio-terapije u bolničkoj zdravstvenoj ustanovi ili u dnevnoj bolnici, bez obzira na broj i dinamiku ciklusa hemi o terapije, odnosno radio-terapije.

(7) U slučaju premještaja osiguranog lica iz jedne u drugu bolnicu na području Republike Srpske, uputnicu izdaje bolnica iz koje se osigurano lice premješta.

(8) Obrazac uputnice iz stava 7. ovog člana nalazi se u Prilogu broj 6. i čini sa stavni dio ovog pravilnika.

Član 39.

(1) Zdravstvena ustanova iz člana 38. ovog pravilnika u koju je upućeno osigurano lice dužna je da ga primi na ispitivanje i liječenje ako za to postoje medicinske indikacije.

(2) Ukoliko ne postoje medicinske indikacije za ispitivanje i bolničko liječenje, zdravstvena ustanova je dužna da izda nalaz i mišljenje u kojem obrazlaže razloge odbijanja prijema i dok-

toru koji je dao uputnicu za liječenje da stručno uputstvo o daljem postupku sa osiguranim licem.

(3) Nakon otpuštanja sa bolničkog liječenja zdravstvena ustanova je dužna izdati otpusno pismo, odnosno otpusnu listu o toku i ishodu liječenja i stručno uputstvo o daljem postupku liječenja.

II - 3.6. Zdravstvena zaštita u hitnim medicinskim stanjima

Član 40.

(1) Stanjem u kome je po trebno ukazati hitnu medicinsku pomoć smatra se svako iznenadno narušavanje zdravlja ili pogoršanje bolesti, nastalo zbog bilo kog uzroka koji može ugroziti život ili izazvati oštećenje zdravlja.

(2) Sva hitna patološka stanja, oboljenja, povrede i trovanja imaju apsolutan prioritet, označavaju se kao urgentna stanja i stepenuju se prvim stepenom hitnosti.

(3) Pod hitnom medicinskom pomoći podrazumijeva se:

- a) neposredna - trenutna medicinska pomoć koja se pruža da bi se izbjeglo dovođenje osiguranog lica u životnu opasnost, odnosno nepopravljivo ili ozbiljno slabljenje ili oštećenje njegovog zdravlja ili smrti
- b) medicinska pomoć koja se pruža u toku 12 časova od momenta prijema osiguranog lica kako bi se izbjegao očekivani nastanak hitnog medicinskog stanja.

(4) Sadržaj zdravstvene zaštite u hitnim stanjima čine mjere:

a) na mjestu povređivanja i razbolijevanja:

1. prva pomoć,
2. pregled doktora,
3. medicinska intervencija,
4. medikamentozna terapija i
5. hitan sanitet skiprevoz;

b) u zdravstvenoj ustanovi:

1. prvapomoć,
2. pregled doktora,
3. potrebna dijagnostika i laboratorijska ispitivanja,
4. medicinska intervencija i odgovarajuća njega,
5. terapijski tretman i
6. hitan sanitetski prevoz u zdravstvenu ustanovu višeg nivoa zdravstvene zaštite.

(5) Obim zdravstvene zaštite u hitnim stanjima definiše iskazana potreba, odnosno zahtjev prema stepenu ugroženosti zdravstvenog stanja usljed povrede, bolesti ili drugih poremećaja zdravlja.

II - 3.7. Sanitetski prevoz

Član 41.

(1) Osigurano lice ima pravo na prevoz sanitetskim vozilom kada iz zdravstvenih ili drugih razloga nije moguć prevoz javnim prevoznim sredstvima ili automobilom.

(2) Pravo na sanitetski prevoz obuhvata:

- a) hitan sanitetski prevoz i
- b) sanitetski prevoz koji nije hitan.

Član 42.

(1) Hitan sanitetski prevoz obezbjeđuje se u slučaju kada je neophodno obezbijediti hitnu medicinsku pomoć i spriječiti posljedice po život ili zdravlje osiguranog lica i zdravlje drugih lica, kao i u drugim slučajevima kada je osiguranom licu potrebno hitno liječenje.

(2) Hitan sanitetski prevoz podrazumijeva prevoz do najbliže zdravstvene ustanove koja je osposobljena za nastavak daljeg liječenja oboljelog, odnosno povrijeđenog.

Član 43.

(1) Pravo na sanitetski prevoz koji nije hitan može se odobriti na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja u slučaju:

- a) prevoza nepokretnog osiguranog lica,
- b) prevoza osiguranog lica na dijalizu i
- v) kada bi prevoz drugim prevoznim sredstvom bio štetan po osigurano lice ili druga lica.

(2) Sanitetski prevoz koji nije hitan podrazumijeva prevoz između zdravstvenih ustanova različitog nivoa zdravstvene zaštite, a izuzetno i od zdravstvene ustanove do kuće osiguranog lica, ukoliko iz medicinskih razloga prevoz drugim prevoznim sredstvom nije moguć.

(3) Ukoliko osigurano lice odbije da bude upućeno u najbližu bolnicu u kojoj je moguće sprovesti liječenje, snosi troškove prevoza sanitetskim vozilom u visini razlike udaljenosti između najbliže bolnice i bolnice koju je izabrao, a prema cjenovniku zdravstvene ustanove koja organizuje prevoz.

*II - 3.8. Liječenje u kući osiguranog lica***Član 44.**

(1) Pravo na liječenje u kući osiguranog lica moguće je ostvariti kada je takvo liječenje opravdano i medicinski neophodno, odnosno kada oboljeli ili povrijeđeni zbog stanja u kojem se nalazi ne može da koristi ambulantne usluge, a smještaj u bolnicu nije neophodan.

(2) Liječenje u kući osiguranog lica organizuje i sprovodi tim doktora porodične medicine.

Član 45.

(1) Liječenje u kući osiguranog lica može se sprovesti ti kao:

- a) pružanje hitne medicinske pomoći u kući osiguranog lica i
- b) zbrinjavanje akutnih i hroničnih stanja.

(2) Osigurano lice ostvaruje pravo na kućno liječenje iz stava 1. tačka b) ovog člana u sljedećim slučajevima:

- a) ukoliko je nepokretno,
- b) ukoliko boluje od hronične bolesti u fazi pogoršanja ili komplikacije,
- v) ukoliko mu je urađen složeniji operativni zahvat koji zahtijeva previjanje i njegu rane i
- g) ukoliko je u terminalnoj fazi bolesti.

*II - 3.9. Pravo na pratioca***Član 46.**

(1) Pravo na smještaj uz dijete koje se nalazi na bolničkom liječenju ostvaruje:

- a) majka djeteta pod uslovom da je jedina prehrana djeteta majčino mlijeko, odnosno da postoji potreba dojenja djeteta, koju utvrđuje doktor djeteta, odnosno doktor ugovorne bolničke ustanove u kojoj se dijete liječi i
- b) jedan od roditelja ili staratelja djeteta sa teškoćama u razvoju koje o tome u skladu s posebnim propisima posjeduje odgovarajuće rješenje nadležnog organa, a na prijedlog doktora ugovorne bolničke ustanove u kojoj se dijete liječi.

(2) Izuzetno, pravo na smještaj uz dijete koje se nalazi na bolničkom liječenju ostvaruje jedan od roditelja ili staratelja djeteta mlađeg od šest godina života ukoliko za isto postoje medicinske indikacije.

(3) Pravo iz st. 1. i 2. ovog člana ostvaruje se na osnovu uputnice za pratioca, koja se izdaje na osnovu uputnice za bolničko liječenje djeteta, na kojoj doktor koji je uputio dijete na bolničko liječenje, odnosno doktor ugovorne bolničke zdravstvene ustanove označava potrebu smještaja pratioca.

(4) Pravo na dnevni smještaj uz dijete koje se nalazi na bolničkom liječenju, a na prijedlog doktora ugovorne bolničke ustanove u kojoj se dijete liječi, ostvaruje:

- a) jedan od roditelja ili staratelja djeteta mlađeg od šest godina života,
- b) jedan od roditelja ili staratelja djeteta s teškoćama u razvoju i
- v) jedan od roditelja ili staratelja djeteta mlađeg od 18 godina oboljelog od maligne bolesti.

II - 4. Lijekovi

Član 47.

Pravo na lijekove, u skladu sa posebnim aktima Fonda, obuhvata:

- a) lijekove sa liste lijekova koji se izdaju na recept na teret sredstava Fonda,
- b) lijekove sa liste lijekova za ambulante porodične medicine i domove zdravlja,
- v) lijekove sa bolničke liste lijekova i
- g) lijekove sa liste citostatika i pratećih lijekova Fonda.

Član 48.

(1) Pravo na lijek sa liste lijekova koji se izdaju na recept na teret sredstava Fonda osigurano lice ostvaruje na recept, a propisani lijek upisuje se u zdravstveni karton osiguranog lica.

(2) Lijek propisuje i recept izdaje doktor koji je ovlašćen od strane Fonda dodjelom odgovarajuće šifre.

Član 49.

Bolnica obezbjeđuje osiguranom licu lijekove sa bolničke liste lijekova za vrijeme:

- a) bolničkog liječenja i poslije završenog bolničkog liječenja ukoliko je osigurano lice otpušteno sa bolničkog liječenja u neradni dan sve do prvog radnog dana i
- b) liječenja u dnevnoj bolnici.

II - 5. Medicinska sredstva - ugradni materijali i ortopedska i druga pomagala

Član 50.

(1) Medicinska sredstva koja se, ukoliko su medicinski indikovana, osiguranom licu prilikom pružanja zdravstvene zaštite ugrađuju privremeno ili trajno u dijeve tijela, a koja stimulišu funkciju organa i sistema organa su:

- a) osteosintetski fiksacioni materijal,
- b) vještački zglob,
- v) srčani elektrostimulator (pace maker),
- g) arteriovenozni spoj (av shunt i av fistula),
- d) sistem za derivaciju moždane tečnosti,
- đ) ugradna očna sočiva,
- e) aeracione cjevčice,
- ž) stent,
- z) mrežica za ventralnu herniju,
- i) bio-osikolagen-membranski,
- j) orbitalni implant i
- k) inzulinska pumpa.

(2) Medicinska sredstva iz stava 1. ovog člana osiguranom licu obezbjeđuju se u skladu sa članom 5. ovog pravilnika, a standard kvaliteta istih se reguliše posebnim aktom.

Član 51.

Osiguranim licima obezbjeđuju se medicinska sredstva - ortopedska i druga pomagala pod uslovima i na način propisan posebnim pravilnikom Fonda.

III - LIČNO UČEŠĆE U TROŠKOVIMA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE (PARTICIPACIJA)

Član 52.

Pravo na zdravstvenu zaštitu obezbjeđuje se osiguranim licima Fonda na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja u cijelosti ili uz lično učešće osiguranog lica u troškovima zdravstvene zaštite (participacija).

III - 1. Zdravstvena zaštita koja se obezbjeđuje iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja u cijelosti (bez participacije osiguranog lica)

Član 53.

(1) Zdravstvena zaštita koja se obezbjeđuje iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja u cijelosti i za koju su osigurana lica oslobođena participaci je obuhvata:

- a) mjere prevencije i ranog otkrivanja bolesti iz člana 6. stav 1. t. b) i v) ovogpravnika - MKB ši fre: Z 11 - Z 13 i Z 20 - Z 29 (šifra osnova oslobađanja - 01),
- b) preglede i savjetovanja u svrhu planiranja porodice, preglede i liječenja za vrijeme trudnoće, porođaja i za vrijeme materinstva do 12 mjeseci poslije porođaja, odnosno za blizance i svako treće i naredno dijete u trajanju od 18 mjeseci poslije porođaja i prekid trudnoće iz medicinskih razloga - MKB ši fre: O 00 - O 99 i Z 30 - Z 39 (šifra osnova oslobađanja - 02),
- v) preglede i liječenje bolesti usta i zuba žena u vezi sa trudnoćom i za vrijeme trajanja materinstva do 12 mjeseci poslije porođaja, odnosno za blizance i svako treće i naredno

- dijete u trajanju od 18 mjeseci poslije porođaja (šifra osnova oslobađanja - 03),
- g) preglede i liječenje bolesti usta i zuba lica sa urođenim ili stečenim deformitetom lica i vilica (šifra osnova oslobađanja - 04),
- d) van tjelesnu oplodnju iz člana 8. ovog pravilnika (šifra osnova oslobađanja - 05),
- đ) preglede i liječenje u vezi sa zaraznim bolestima za koje je zakonom predviđeno sprovođenje mjera za sprečavanje njihovog širenja (šifra osnova oslobađanja - 06),
- e) hitna medicinska stanja, odnosno stanja neposredne životne ugroženosti, uključujući i vrijeme provedeno na intenzivnoj njezi i hitan sanitetski prevoz (šifra osnova oslobađanja - 07),
- ž) preglede, liječenje i rehabilitaciju zbog profesionalnih bolesti i povreda na radu (šifra osnova oslobađanja - 08),
- z) obezbjeđenje sljedećih medicinskih sredstava (šifra osnova oslobađanja - 09):
1. pokretnih ortodontskih aparata za djecu i
 2. akrilatnih totalnih proteza za lica starija od 65 godina.
- (2) Zdravstvena zaštita za koju su osigurana lica oslobođena participacije obuhvata i sljedeća medicinska stanja:
- a) liječenje bolesti i komplikacija osnovne bolesti (šifra osnova oslobađanja - 10):
1. maligne bolesti - MKB šifre: C 00 - C 99, D 00 - D 09, Z 51.0 i Z 51.1,
 2. dijabetes - MKB šifre: E 10 - E 14.8, N 08.3, G 99.0, G 59.0, G 63.2, H 28.0, H 36.0 i I 79.2,
 3. hemofilija - MKB šifre: D 66 - D 67,
 4. epilepsija - MKB šifre: G 40 - G 41,
 5. progresivna mišićna oboljenja - MKB šifre: G 12, G 36 - G 37 i G 70 - G 71,
 6. cerebralna paraliza - MKB šifra: G 80,
 7. multiplaskleroza - MKB šifra: G 35,
 8. nepravilan razvoj kostiju i hrskavice (osteogenesis imperfecta - terminalni stadijum) - MKB šifra: Q 78.0,
 9. plegije (paraikvadri) - MKB šifra: G 82,
 10. hronična bubrežna insuficijencija - MKB šifre: N 18 i Z 49,
 11. cistična fibroza - MKB šifra: E 84,
 12. celijakija i fenilketonurija - MKB šifre: K 90.0 i E 70.0,
 13. reumatska grozni ca - MKB šifre: I 00 - I 01,
 14. hereditarne bulozne epidermolize - MKB šifra: Q 81;
- b) zdravstvenu zaštitu lica u vezi sa transplantacijom ljudskih organa, ljudskih tkiva i ćelija - MKB šifre: Z 52 i Z 94 (šifra osnova oslobađanja - 11);
- v) zdravstvenu zaštitu lica oboljelih od mentalnih bolesti (psihoze), koja mogu da ugroze sebe ili druge - MKB šifre: F 20 - F 29, F 30, F 31, F 32.2, F 33.3 i F 53 (šifra osnova oslobađanja - 12);
- g) zdravstvenu zaštitu lica u stanju mentalne retardacije nesposobnih za samostalan život i rad - MKB šifre: F 70 - F 79 (šifra osnova oslobađanja - 13).
- (3) Osigurana lica koja su oslobođena participacije prilikom korišćenja zdravstvene zaštite s obzirom na status, odnosno svojstvo koje imaju su:

- a) djeca do 15 godina života i lica preko 65 godina života (šifra osnova oslobađanja - 14),
- b) korisnici lične i porodične invalidnine za koje po Zakonu o pravima boraca, vojnih invalida i porodica poginulih boraca Odbrambeno-otadžbinskog rata participaciju plaća nadležni državni organ, a koji svoj status dokazuju legitimacijom ili rješenjem o prizatom pravu na ličnu ili porodičnu invalidninu (šifra osnova oslobađanja - 15),
- v) lica sa oštećenjem vida - slijepa lica prve i druge kategorije (šifra osnova oslobađanja - 16),
- g) dobrovoljni davaoci krvi koji su dali krv 10 i više puta - trajno i dobrovoljni davaoci krvi koji su dali krv manje od 10 puta – pod uslovom da od posljednjeg davanja krvi nije proteklo više od godinu dana (šifra osnova oslobađanja - 17),
- d) korisnici stalne novčane pomoći i lica smještena u ustanove socijalne zaštite, za koje doprinos za zdravstveno osiguranje plaća centar za socijalni rad (šifra osnova oslobađanja - 18),
- đ) penzioneri koji primaju najnižu penziju prema propisima Republike Srpske, na osnovu uvida u ček o posljednjoj isplaćenju penziji (šifra osnova oslobađanja 19) i
- e) pratioci osiguranog lica u slučaju iz člana 46. ovog pravilnika (šifra osnova oslobađanja - 20).

Član 54.

Oslobađanje od participacije je izčla na 53. ovog pravilnika ne odnosi se na:

- a) izdavanje lijekova sa liste lijekova koji se izdaju na recept - Lista B i
- b) upućivanje osiguranih lica na liječenje u zdravstvene ustanove izvan Republike Srpske na izričit zahtjev osiguranog lica.

III - 2. Zdravstvena zaštita koja se obezbjeđuje iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja uz participaciju osiguranog lica

Član 55.

Usluge zdravstvene zaštite koje se obezbjeđuju iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja uz participaciju osiguranog lica utvrđuju se odlukom o participaciji, kojom se, između ostalog, propisuju visina participacije i način plaćanja iste.

IV - PRAVO NA REFUNDACIJU TROŠKOVA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Član 56.

Osigurano lice ima pravo na refundaciju troškova zdravstvene zaštite u slučaju kada:

- a) davalac usluga naplati uslugu koja se u cijelosti ili djelomično finansira iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja,

- b) davalac usluga naplati participaciju, a osigurano lice je prema odredbama ovog pravilnika oslobođeno plaćanja participacije,
- v) davalac usluga naplati veći iznos participacije od iznosa propisanog odlukom o participaciji,
- g) je dijagnostičkom i drugom pretragom korišćenom na osnovu uputnice na vlastiti zahtjev, u skladu sa članom 24. ovog pravilnika, ustanovljen pozitivan nalaz i
- d) je kupilo lijek, sanitetski materijal ili medicinsko sredstvo koje se u cijelosti ili djelimično finansira iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja.
- v) nalazi na bolničkoj listi lijekova, a bolnica nije raspolagala tim lijekom, pa je osigurano lice kupilo lijek - na teret sredstava bolnice koja je dala prijedlog, a na osnovu stručnog mišljenja koje daje Sektor za zdravstvo Fonda,
- g) ne nalazi na bolničkoj listi lijekova, a radi se o lijeku koji je preporučen od strane komisije za lijekove bolnice, pa je osigurano lice kupilo preporučeni lijek na teret sredstava bolnice koja je dala prijedlog, a na osnovu stručnog mišljenja koje daje Sektor za zdravstvo Fonda,
- d) nalazi na listi citostatika i pratećih lijekova Fonda, a bolnica nije raspolagala tim lijekom, pa je osigurano lice kupilo lijek - na teret sredstava Fonda ili zdravstvene ustanove koja je dala prijedlog, a na osnovu stručnog mišljenja koje daje Sektor za zdravstvo Fonda, i
- đ) ne nalazi na listi citostatika i pratećih lijekova Fonda, a radi se o lijeku koji je preporučen od strane komisije za lijekove bolnice, pa je osigurano lice kupilo preporučeni lijek - na teret sredstava zdravstvene ustanove koja je dala prijedlog, a na osnovu stručnog mišljenja koje daje Sektor za zdravstvo Fonda.

Član 57.

Osigurano lice ima pravo na refundaciju troškova nabavke lijeka u slučaju kada se lijek:

- a) nalazi na listi lijekova koji se izdaju na recept na teret sredstava Fonda, propisan je od strane ovlašćenog doktora, ali ga osigurano lice nije moglo nabaviti u apoteci sa kojom je Fond zaključio ugovor, pa je kupljen u apoteci koja nema zaključen ugovor sa Fondom - u visini referentne cijene lijeka,
- b) nalazi na listi lijekova za ambulante porodične medicine i domove zdravlja, a zdravstvena ustanova nije raspolagala tim lijekom, pa je osigurano lice kupilo lijek - na teret sredstava zdravstvene ustanove koja je dala prijedlog, na osnovu stručnog mišljenja koje daje Sektor za zdravstvo Fonda,

Član 58.

(1) Pravo nare fundaciju troškova iz čl. 56. i 57. ovog pravilnika ostvaru je se na osnovu zahtjeva osiguranog lica, uz koji se prilaže:

- a) medicinska dokumentacija iz koje se vidi da je osiguranom licu pružena usluga ili

preporučeni lijek, sanitetski materijal ili medicinsko sredstvo za koju traži refundaciju troškova i

b) originalan račun o plaćenju usluzi, kupljenom lijeku i drugo.

(2) Ukoliko se uz zahtjev za refundaciju prilaže fiskalni račun, na poleđini računa davalac usluge upisuje ime osiguranog lica i ovjerava svojim pečatom.

(3) Način ostvarivanja prava na refundaciju bliže je uređen posebnim uputstvom, koje donosi direktor Fonda.

V - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 59.

Osigurana lica koja na dan početka primjene ovog pravilnika koriste pravo na zdravstvenu zaštitu po propisima koji su bili na snazi do tog dana nastavljaju korišćenje zdravstvene zaštite po odredbama prethodno važećih propisa do završetka liječenja.

Član 60.

(1) Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske".

(2) Stupanjem na snagu ovog pravilnika prestaju da važe:

a) Pravilnik o sadržaju i obimu prava na zdravstvenu zaštitu i participaciji ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 54/07, 59/07, 63/08, 42/09, 101/09, 38/10 i 73/10),

b) Pravilnik o načinu ostvarivanja zdravstvene zaštite ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 54/07, 63/08, 95/08, 42/09, 38/10 i 63/10),

v) Pravilnik o načinu registracije osiguranih lica u postupku izbora doktora na primarnom nivou zdravstvene zaštite ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 111/08 i 38/10),

g) Odluka o priznavanju prava jedne procedure asistirane reprodukcije (vantjelesne oplodnje) ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 6/08),

d) Uputstvo o primjeni Pravilnika o načinu registracije osiguranih lica u postupku izbora doktora na primarnom nivou zdravstvene zaštite ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 64/09) i

đ) Uputstvo o načinu i postupku upućivanja na magnetnu rezonancu (MR) i kompjuterizovanu tomografiju (KT); ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 73/10).

Broj: 02/015-3943-2/11
1. septembra 2011. godine
Banja Luka

Predsjednik
Upravnog odbora,
Olivera Marković, s.r.

Prilog broj 1.

SADRŽAJ I OBIM PREVENTIVNIH MJERA

Populacione grupe	Vrsta	Sadržina	Obim
Novorođenčće (prvi mjesec)	-Vakcinacija BCG	Prema Pravilniku o imunizaciji i hemo-profilaksi protiv zaraznih bolesti	- jedanput najkasnije do navršene 1. godine života (porodilište ili ambulanta)
	-Vakcinacija - prva doza Hepatitis B		- prva doza po rođenju u prvih šest časova, a samo izuzetno u prvih 12 časova - kod djece HBsAg pozitivnih majki – prva doza po rođenju u prvih šest časova
	Skrining za detekciju fenilketonurije i hipotireodizma		jedanput - do pet dana po rođenju
	Posjeta novorođenčetu i porodilji		- upoznavanje sa zdravstvenim stanjem majke i djeteta, sagledavanje socio-ekonomskih i stambenih uslova - demonstriranje njege novorođenčeta - obavezno kupanje i njega pupčanog patrljka - kontrola babinjare - davanje fluor tableta - zdravstveno vaspitni rad
Dojenče - navršen 1. mjesec života	- Vakcinacija - druga doza	- Hepatitis B	- jedanput
Dojenče - navršen 2. mjesec života	- Vakcinacija - prva doza	- Di-Ti-Per - Polio - Hemophilus influenzae B - Hepatitis B	- jedanput - jedna doza - jedna doza - za djecu HBsAg pozitivnih majki (treća doza)
- 3 mjesec	- sistematski pregled	- anamneza i klinički pregled po sistemima - UZ – pregled kukova	- jedanput
- 4. mjesec	- Vakcinacija - druga doza	- Di-Ti-Per - Poliomiellitis - Hemophilus influenzae B	- jedna doza
- 5./6. mjesec	- Vakcinacija - treća doza	- Di-Ti-Per - Poliomiellitis - Hemophilus influenzae B	- jedna doza

- 6. mjesec	Skrining	- detekcija anemije - provjeta vakcinalnog statusa - ocjena zdravstvenog stanja i preduzimanje odgovarajućih mjera - zdravstveno – vaspitni rad sa majkom (dojenje i drugo)	- jedanput
	- Vakcinacija - treća doza	- Hepatitis B	- jedanput
	- stomatološki savjet	- upoznavanje sa oralnom higijenom i prehrabnim navikama	- jedanput
- 7. mjesec	- kontrolni klinički pregled		- jedanput
- 12. mjesec	- Vakcinacija - četvrta doza	- Hepatitis B	- za djecu HBsAg pozitivnih majki (4. doza)
	- stomatološki pregled	- Upoznavanje sa oralnom higijenom u cilju smanjenja učestalosti cirk karijesa	- jedanput
	- posjeta	- pema Programu prevencije	- jedanput
Druga godina – trinaesti mjesec	- klinički pregled po sistemima (analiza krvne slike, ocjena vakcinalog statusa, skrining za detekciju oštećenja sluha i vida) - zdravstveno-vaspiti rad	- pema Programu prevencije	
	- Vakcinacija i revakcinacija	- Mo-Ru-Par - Hemphilus influence B	- jedanput
Ukoliko se iz bilo kojeg razloga vakcinacija Mo-Ru-Par ne srpovede u 13. mjesecu života, ista se može spovesti najkasnije do 14. godine života			
- 18. mjesec	- Prva revakcinacija	- Di-Te-Per - Polio	- jedanput
	- kontrolni stomatološki pregled	- Upoznavanje sa oralnom higijenom u cilju smanjenja učestalosti cirk karijesa	- jedanput
Treća godina	- kontrolni opšti i stomatološki pregled	- prema Programu prevencije - rano sticanje navika za održavanje oralne higijene	- jedanput
Četvrta godina	- kontrolni opšti i stomatološki pregled	- prema Programu prevencije - održavanje oralne higijene	- jedanput
6./7. godine (polazak u osnovnu školu)	- Druga revakcinacija	- Di-Te - Polio	- jedanput
	- Prva revakcinacija	- Mo-Ru-Par	- jedanput
	- kontrolni opšti i stomatološki pregled	- prema Programu prevencije - zdravstveno-vaspiti rad vezano za mješovi-tu dentaciju	- jedanput

8./9. godina	- kontrolni opšti i stomatološki pregled	- prema Programu prevencije - zdravstveno-vaspitni rad vezano za mješovi-tu dentaciju, evidentiranje stanja zdravlja zuba i eventualne prisutnosti ortodonskih anomalija	- jedanput
11./12. godina	- kontrolni opšti i stomatološki pregled	- prema Programu prevencije - zdravstveno-vaspitni rad vezano za mješovitu dentaciju	- jedanput
14./15 godina	- Treća revakcinacija	- Di-Te-pro adultus - Polio	- jedanput
	- kontrolni opšti i stomatološki pregled	- prema Programu prevencije - održavanje oralne higijene, zdravstveno-vaspitni rad vezano za stalnu dentaciju	- jedanput
- 18. godina	- Četvrta revakcinacija	- Tetanus	- jedanput
	- sistematski opšti klinički pregled		- jedanput
Djeci koja se aktivno bave sportom u periodu adolescencije obezbjeđuje se sistematski pregled najmanje jednom godišnje.			
Odraslo stanovništvo (19-35 godina)	- Sistematski pregled	- anamneza, opšti klinički pregled i po sistemima - obavezan neurološki status (kod žena i palpatorni pregled dojki) - standardne laboratorijske pretrage - ocjena zdravstvenog stanja - određivanje dodatnih medicinskih ispitivanja u zavisnosti od nađenog stanja i faktora rizika	jedanput u dobnom periodu, kod pregleda u slučaju bolesti ili jedanput u pet godina
Odraslo stanovništvo (35 i više godina)	- Sistematski pregled	Isti sadržaj kao kod populacia od 19 do 35 godina uz dopunu kod:starijih od 50 godina digito-rektalni pregled; kod muškaraca palpa-torni pregled prostate; kod lica sa 65 i više godina izvršiti procjenu funkcionalnog statusa	jedanput u dvije godine ili jednom u dobnom periodu kod prvog pregleda u slučaju bolesti
	- Posjeta	Za odrasle sa 65 i više godina: upoznavanje sa zdravstvenim stanjem i funkcionalnom sposobnošću starih; zdravstveno-vaspitni rad	prema indikacijma (za odrasle 65 i više godina - jedanput godišnje)
Žene generativnog doba (15-49 godina)	Pregled u vezi sa planiranjem porodica (zahtijeva prisustvo oba partnera)	Zdravstveno-vaspitni rad o značaju odgovor-nosti vezane za roditeljstvo, potrebe učešća oba partnera u planiranju porodice i štetnosti namjernog prekida trudnoće; anamneza, klinički pregled, laboratorijska ispitivanja i po potrebi određivanje vrste kontracepcije	najmanje dva pregleda

Trudnice – prvi trimestar	Prvi pregled	Anamneza, mjerenje TA i tjelesne mase, pre-gled dojki i bradavica, određivanje karličnih mjera, ginekološki pregled: pod spekulomom, bimanuelni, kolposkopski; uzimanje vaginal-nog sekreda i citološkog nalaza po RA; utvrđivanje starosti trudnoće; određivanje termina porođaja, pregled štitne žlijezde; testiranje na HIV; određivanje Rh Faktora; određivanje krvne grupe; laboratorijska ispitivanja; zdravstveno-vaspitni rad; u slučaju sumnje na visokorizičnu trudnoću preduzeti odgovarajuće mjere; kod trudnih žena sa 35 i više godina savjetovati jednu od metoda invazivne prenatalne dijagnostike	najmanje jedan pregled
	Stomatološki pregled	Zdravstveno-vaspitni rad sa savjetima o oralnoj higijeni	jedanput
Trudnice – drugi trimestar	Kontrolni pregled	Isti sadržaj kao ko prvog pregleda, uz dopunu: slušanje srčanih tonova ploda, određivanje stava i položaja ploda; skrining test na hiper-glikemiju i hipertenziju; upućivanje na psiho-fizičku pripremu za porođaj	četiri puta
	Ultrazvučni pregled	Utvrđivanje stanja ploda i toka trudnoće	tri puta
	Stomatološki pregled	Fluor profilaksa	jedanput
Trudnice – treći trimestar	Posjeta	Upoznavanje sa zdravstvenim stanjem žene, sagledavanje socio-ekonomskih i stambenih uslova; zdravstveno-vaspitni rad uz davanje savjeta u vezi sa njegom, ličnom hitijenom i pravilnom ishranom	jedanput
	Preventivni stomatološki pregled	Zdravstveno-vaspitni rad sa savjetima o oralnoj higijeni	jedanput
Trudnice – visokorizična trudnoća	Kontrolni pregled	Praćenje toka trudnoće o preduzimanje potrebnih mjera	prama indikacijama
	Ciljani pregledi (genetska i druga ispit.)	Rano otkrivanje faktora rizika za pravilan razvoj ploda	prema indikacijam
	Posjeta	Upoznavanje sa faktorima rizika trudne žene i davanje savjeta u vezi sa higijensko-dijetetskim režimom u toku trudnoće	prema indikacijama
Porodilja	Prvi pregled	Ginekološki pregled; praćenje involucije ma-terice; pregled dojki; zdravstveno-vaspitni rad	jedanput poslije porođa-ja nakon šest nedelja
	Kontrolni pregled	Ginekološki pregled; utvrđivanje zdravstvenog stanja žene; zdravstveno-vaspitni rad	jedanput nakon šest mjeseci

Ime i prezime specijaliste konsultanta ginekologa _____	Zdravstvena ustanova / ambulanta _____
Datum: / / / / / / / / / Dan mjesec i godina	Šifra specijaliste konsultanta ginekologa <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
_____ potpis zakonskog zastupnika	_____ M.P. potpis ili faksimil specijaliste konsultanta ginekologa

Šifa razloga	Naziv razloga izbora / promjene doktora porodične medicine
01	Prvi izbor – novorođeni
02	Prvi izbor – neopredijeljena osigurana lica
03	Promjena nakon istaka godinu dana
04	Promjena unutar roka od godinu dana – promjena mjesta prabivališta ili drugi sličan razlog
05	Promjena unutar roka od godinu dana – ako doktor porodične medicine prestane raditi u odgovornoj zdravstenoj ustanovi
06	Promjena unutar roka od godinu dana – ako doktor porodične medicine promijeni sjedište ambulante
07	Promjena unutar roka od godinu dana – ako doktor porodične medicine bude duže odsutan zbog školovanja, bolesti i drugih sličnih razloga
08	Promjena unutar roka od godinu dana – na osnovu poziva za vanredni izbor
09	Promjena unutar roka od godinu dana – ako broj registrovanih osiguranih lica prelazi maksimalan broj utrđen standardima i normativima
10	Promjena unutar roka od godinu dana – na osnovu izjave osiguranog lica da je kod doktora porodične medicine evidentiran bez svog znanja
11	Promjena unutar roka od godinu dana – zbog poremećenih međuljudskih odnosa
12*	Ako broj registrovanih osiguranih lica prelazi maksimalan broj utrđen standardima i normativima
13*	Ako između doktora porodične medicine i osiguranog lica postoji poremećej međusobnih odnosa

Izjava se popunjava u potrebnom broju primjeraka

Prilog broj 3.

INTERNA UPUTNIC ZA KONSULTATIVNO-SPECIJALISTIČKE PREGLEDE

1 – LIČNI PODACI PACIJENTA	
Ime:	Prezime:
JMBG:	Datum rođenja:
Adresa:	Pol: ☐ Muški ☐ Ženski
Broj telefona:	
2 – PODACI O OSNOVNOJ UPUTNICI:	
Šifra doktora koji je izdao osnovnu uputnicu:	
Broj protokola gdje je zaprimljena osnovna uputnica:	
Odjeljenje/klinika:	
3 – UPUTNA DIJAGNOZA	MKB šifra bolesti:

4- UPUĆUJE SE NA:
1. Konsultativni pregled
Kod doktora:
Specijalnost:
2. Dijagnostiku (<i>zaokružiti</i>):
☐ UZV ☐ RTG ☐ laboratorija
☐ patologija ☐ humana genetika ☐ mikrobiologija
Traži se _____

(navesti precizno)
5 – OSLOBOĐEN PLAĆANJA PARTICIPACIJE
☐ Da ☐ Ne
Navesti šifru oslobođanja: ☐ ☐
6 – DATUM UPUĆIVANJA:
VRIJEME UPUĆIVANJA:

Potpis (faksimil) doktora

Prilog broj 4.

UPUTNICA ZA AMBULANTNI MR PREGLED

Uputnicu u saradnji sa pacijentom ispunjava doktor porodične medicine.

Ako uputnica nije adekvatno popunjena, pregled se neće moći obaviti!

1 – LIČNI PODACI PACIJENTA		
Ime:	Prezime:	
JMBG:	Datum rođenja:	
Adresa:	Pol: ☐ Muški ☐ Ženski	
Kontakt tel. (kućni):	Kontakt tel. (mobilni):	e-mail:
Ime doktora:	Prezime doktora:	
Specijalnost (navesti):		
Broj telefona:		
3 – UPUTNA DIJAGNOZA		MKB šifra bolesti:
4 – UPUĆUJE SE NA MR		
Obavezno prilikom zakazanog MR pregleda dostaviti svu raniju medicinsku dokumentaciju, naročito slike ranijih radioloških pregleda		
5 – POPUNITI ZA SVE KT PREGLEDE		
Da li pacijent ima metalno strano tijelo (implantat, geler, ...)?		☐ Da ☐ Ne

Da li je pacijentu implantiran elektronski uređaj (pejsmejker, defibrilator itd.)	☐ Da	☐ Ne
U slučaju da je odgovor na bilo koju od ovih stgavki potvrđan, molimo navesti vrstu stranog tijela/implantata i dio tijela u kojem se nalazi!		
Da li pacijent dobuke od laustrofobije?	☐ Da	☐ Ne
Da li je tjelesna težina pacijenta > 120 kg?	☐ Da	☐ Ne
Da li je pacijent imao neki problem kod prethodnog MR pregleda?	☐ Da	☐ Ne
Ako jeste, opisati problem		
6 – OSLOBOĐEN PLAĆANJA PARTICIPACIJE		
Navesti šifru oslobađanja: ☐ ☐		
Potvrđujem na sopstvenu odgovornost da su sve navedene ihvofamcije o pacijentu tačne. Takođe se obavezujem da ću ažurirati nevedene podatke o pacijentu ukoliko dođe do bilo kakvih promjena od momenta zakazivanja do datuma pregleda.		
Zdravstvena ustanova:	Faksimil ili potpis doktora porodične medicine:	
Mjesto: _____	M.P.	_____
Datum: _____	Šifra doktora:	_____

7 – MJESTO I VRIJEME ZAKAZANOG MR PREGLEDA (popunjava FZO RS)		
Ustanova u kojoj će se pregled obaviti:		Šifra ustanove:
Mjesto pregleda:	Šifra pregleda:	Kontakt telefon:
Datum pregleda:	Vrijeme pregleda:	Br. protokola:
Napomena: U slučaju spriječenosti obavljanja zakazanog pregleda javiti na: telefon: <u>051/249-113</u> faks: <u>051-249-119</u> e-mail: _____ M.P. _____		

Prilog broj 5.**UPUTNICA ZA AMBULANTNI KT PREGLED**

Uputnicu u saradnji sa pacijentom ispunjava doktor porodične medicine.
Ako uputnica nije adekvatno popunjena, pregled se neće moći obaviti!

1 – LIČNI PODACI PACIJENTA		
Ime:	Prezime:	
JMBG:	Datum rođenja:	
Adresa:	Pol: ☐ Muški	☐ Ženski
Kontakt tel. (kućni):	Kontakt tel. (mobilni):	e-mail:
2 – PODACI O DOKTORU SPECIJALISTI KOJI PREDLAŽE KT PREGLED		
Ime doktora:	Prezime doktora:	
Specijalnost (navesti):		
Broj telefona:		
3 – UPUTNA DIJAGNOZA		MKB šifra bolesti:

4 – UPUĆUJE SE NA KT	
Obavezno prilikom zakazanog KT pregleda dostaviti svu raniju medicinsku dokumentaciju, naročito slike ranijih radioloških pregleda	
5 – POPUNITI ZA SVE KT PREGLEDE	
Vrijednost serumskog kreatinina (ne starija od 15 dana) (upisati)	
Da li je pacijent primao jodno intravenosno kontrastno sredstvo prilikom ranijih radioloških pretraga	☐ Da ☐ Ne
Da li je nakon eventualnog ranijeg primanja intravenosnog sredstva došlo do neželjenih reakcija	☐ Da ☐ Ne
Ako jeste navesti kojih:	
6 – OSLOBODEN PLAĆANJA PARTICIPACIJE	
☐ Da ☐ Ne	
Navesti šifru oslobađanja: ☐ ☐	
Potvrđujem na sopstvenu odgovornost da su sve navedene informacije o pacijentu tačne. Takođe se obavezujem da ću ažurirati nevedene podatke o pacijentu ukoliko dođe do bilo kakvih promjena od momenta zakazivanja do datuma pregleda.	
Zdravstvena ustanova:	Faksimil ili potpis doktora porodične medicine:
Mjesto: _____	M.P. _____
Datum: _____	Šifra doktora: _____

7 – MJESTO I VRIJEME ZAKAZANOG KT PREGLEDA (popunjava FZO RS)		
Ustanova u kojoj će se pregled obaviti:		Šifra ustanove:
Mjesto pregleda:	Šifra pregleda:	Kontakt telefon:
Datum pregleda:	Vrijeme pregleda:	Br. protokola:
Napomena: U slučaju spriječenosti obavljanja zakazanog pregleda javiti na: telefon: <u>051/249-113</u> faks: <u>051-249-119</u> e-mail: M.P.		

Prilog broj 6.

U P U T N I C A
Z A B O L N I Č K O L I J E Č E N J E

1 – LIČNI PODACI PACIJENTA	
Ime:	Prezime:
JMBG:	Datum rođenja:
Adresa:	Pol: ☐ Muški ☐ Ženski
Broj telefona:	
2 – PODACI O DOKTORU SPECIJALISTI KOJI PREDLAŽE PEMJEŠTAJ:	
Ime i prezime doktora:	
Specijalnost doktora:	
Broj telefona:	
Zdravstvena ustanova:	

3 – UPUTNA DIJAGNOZA	MKB šifra bolesti:
4 – UPUĆUJE SE NA BOLNIČKO LIJEČENJE:	
Bolnicu:	
Na kliniku:	
Službu:	
Odjeljenje:	
5 – OSLOBOĐEN PLAĆANJA PARTICIPACIJE	☐ Da ☐ Ne
Navesti šifru oslobađanja: ☐ ☐	
6 – DATUM UPUĆIVANJA:	
VRIJEME UPUĆIVANJA	

Potpis (faksimil) doktora

Mudro izabrati pravi put

Hemomycin

azitromicin

Zymbaktar

klaritromicin

Marocen

ciprofloksacin

Panklav 2x

amoksisilin, klavulonska kiselina

svako dobro

Hemofarm

član STADA grupe

Istraživanje

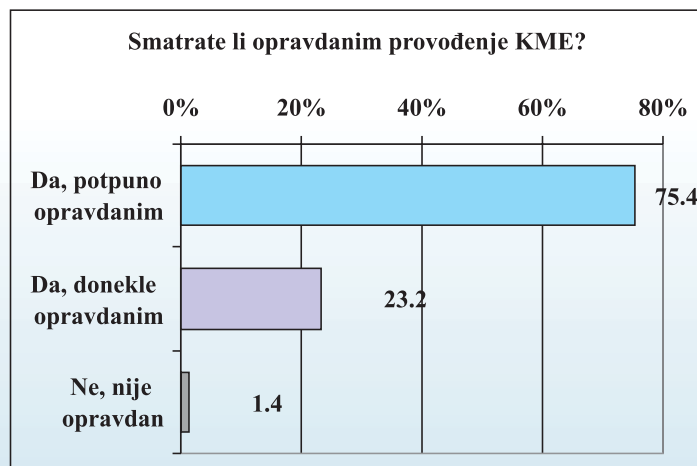
LJEKARI SU SPREMNI ZA KME
PUTEM INTERNETA

Željka Grabež Biuković

Kakvi su stavovi ljekara o kontinuiranoj medicinskoj edukaciji, da li su spremni za uvođenje novih metoda u realizovanju programa edukacije poput interneta istražili smo anketiranjem 211 ljekara oba pola sa teritorije Republike Srpske, starosti od 25. do 65. godine, različitih specijalnosti.

Istraživanje provedeno početkom prošle godine među članovima Komore doktora medicine Republike Srpske pokazuje da 3/4 ispitanika smatra da je provođenje kontinuirane medicinske edukacije potpuno opravdano.

strane pacijenata i društva u pogledu rješavanja najvećeg broja medicinskih problema, za šta, često nije moguće “naučiti” rješenja ni iz najbolje literature. Ovoj, usudila bih se reći potajnoj rezigniranosti, doprinosi neadekvatna

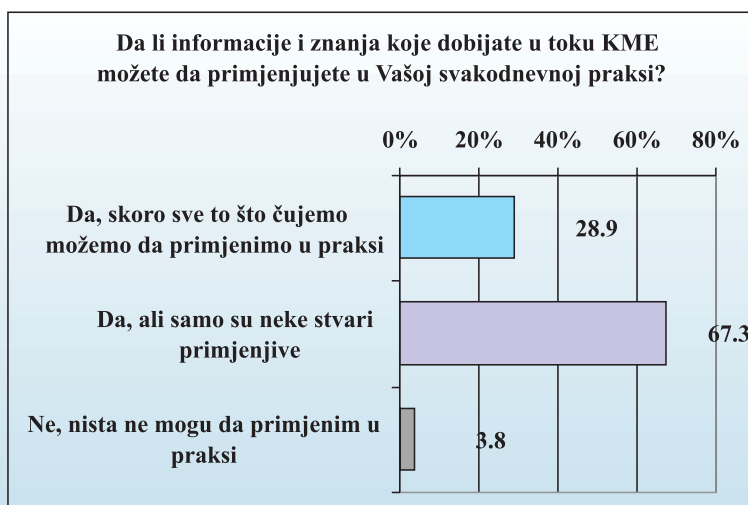
Taj stav imaju u gotovo podjednako mjeri ispitanici muškog i ženskog pola. Također, analizom odgovora tri starosne kategorije utvrdili smo da najveći broj ispitanika, bez obzira na godine starosti smatra opravdanim provođenje kontinuirane medicinske edukacije. Postoji, međutim, razlika u mišljenju o opravdanosti provođenja KME gledano iz ugla ljekara različitih specijalnosti: među ljekarima opšte/porodične medicine 3% je onih koji ovaj proces smatraju neopravdanim, dok ih među ljekarima svih drugih specijalnosti nema. Razlog za to, možda je, veliki pritisak na ljekare opšte/porodične medicine od

organizacija sistema zdravstvene zaštite koji pruža veća prava pacijentima od stvarnih mogućnosti za njihovu realizaciju. Isto tako, ljekari opšte/porodične medicine “podvrgavaju se” edukaciji iz brojnih uskospecijalističkih tema kako bi dobili bodove, što je za njih dodatno gubljenje vremena. Sve to govori u prilog ideje da je neophodno brižljivo planiranje programa edukacije koji moraju biti prilagođeni potrebama određenih specijalnosti. Veliku ulogu u tome igraju specijalistička udruženja i centri za KME koji prilikom akreditovanja sadržaja imaju u vidu određenu ciljnu grupu.

Opravdanost provođenja kontinuirane medicinske edukacije podržali su ispitanici iz različitih mjesta Republike Srpske, bez obzira na udaljenost od najbližeg centra u kome se odvija edukacija. Nešto više od polovine svih ispitanika smatra da programi KME doprinose proširenju njihovog znanja. Gledano iz ugla starosnih grupa ovaj stav više zastupaju mlađi ispitanici, od 25. do 34. godine starosti (60,7%), što nije slučaj sa onima srednjih godina, od 35. do 44. godine starosti, koji se u manjem procentu (34,6%) slažu sa ovom tvrdnjom. Ispitanici treće starosne kategorije se u procentu od 61,2 potpuno slažu sa tvrdnjom da KME doprinosi proširenju znanja. Ovakav stav je proizašao, najvjerojatnije, iz činjenice da mladi ljudi u svakom pogledu priželjkuju nova znanja, dok oni stariji i iskusniji znaju da “znanje i zdravlje ponekad ne

Kada je riječ o primjeni naučenog u svakodnevnoj praksi, došli smo do pokazatelja da većina ispitanika, njih 67,3%, samo neke stvari mogu primijeniti u svakodnevnom radu. Bez obzira na pol, starost, vrstu specijalizacije i mjesto življenja, ispitanici naučeno primjenjuju samo u manjem obimu, što je pokazatelj zaostajanja u razvoju zdravstvenog sistema, kao i neadekvatnog izbora tema.

Ljekari Republike Srpske su otvoreni za nove tehnologije u procesu sticanja znanja. Tako je 80% ispitanika izrazilo želju da programe kontinuirane medicinske edukacije prati putem interneta. Jasno izražen stav o tome nema 16.6 posto ispitanika, dok takav načina edukacije ne želi 3,8 % ispitanika. Ova-

idu zajedno”. Ispitanici, pak, koji su u mlađem životnom dobu bili uskraćeni za današnje tehnološke mogućnosti na planu sticanja znanja, vjeruju da je KME dobar način da se održi dobra “intelektualna kondicija”. Ovu tvrdnju najviše podržavaju ispitanici koji su udaljeni od edukacionog centra više od 30 kilometara.

ko izraženi stavovi o želji da se znanje dobija putem interneta proizilaze iz činjenice da veliki broj ljekra koristi računar (65,4% svakodnevno i 31,8% povremeno) dok računar uopšte ne koristi 2,8% ispitanika.

Korišćenje računara smanjuje se prema godinama starosti, dok pol, specijalnost i udaljenost od edukacionog

centra nemaju bitnog uticaja na to. Većina ispitanika, njih 72% računar i koriste u svrhu pretraživanja po internetu.

Naše istraživanje pokazuje da su u tome najrevnosniji mladi ljekari, do 34. godine starosti (85,7%), potom nešto stariji, do 44. god. starosti (71,2%), dok oni iznad te starosne granice pretražuju po internetu u 65% slučajeva.

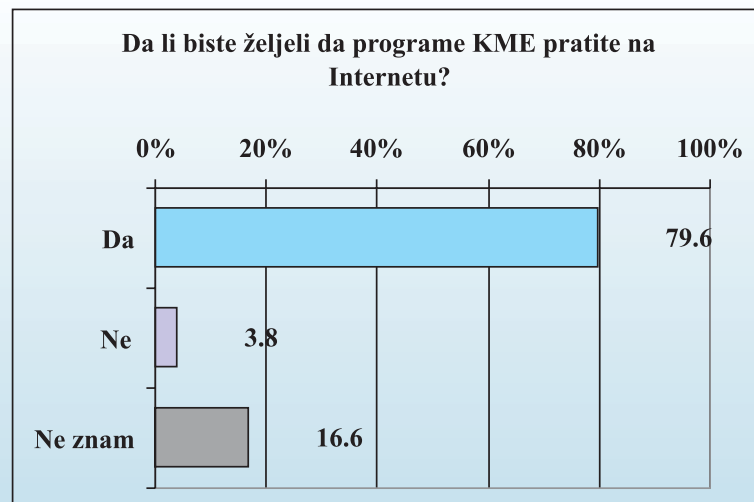
Računar se najmanje koristi za izradu tabela i grafikona (25,6%). Značajna razlika među polovima je i u pogledu korišćenja računara za izradu grafikona i tabela: muškarci 34,1%, žene 19,5%!

prvi koriste računar za izradu prezentacija znatno više (41,9%) u odnosu na one koji su udaljeni više od 30 km od EC (22,2%). Razlog za to vjerovatno je u većim mogućnostima prezentovanja radova ljekara koji žive bliže edukacionim centrima.

Ispitanici računar najviše koriste kod kuće (56,9%), zatim na poslu (36%).

Internet stranice iz profesionalne oblasti svakodnevno posjećuje 25,1% ispitanika, jednom do dva puta sedmično 28,9% ispitanika, nekoliko puta mjesečno 23,7% ispitanika.

Engleski, jezik koji omogućava potpunije korišćenje računara, poznaje 2/3 ispitanika. Ljekari od 25. do 34.

Postoji razlika među ispitanicima koji su bliže edukacionim centrima u odnosu na one koji su udaljeniji od EC kad je u pitanju korišćenje računara za izradu prezentacija:

godine starosti služe se engleskim jezikom u 87,5% slučajeva, oni od 35. do 44. godine u 65,4% slučajeva, dok oni preko 45 godina starosti u 63,1% slučajeva.

PREDAVANJA BODOVANA OD STRANE CENTRA ZA KONTINUIRANU MEDICINSKU EDUKACIJU

Tema	Vrijeme održavanja	Mjesto održavanja	Broj bodova
Bayer d.o.o. - Prevenција postprandijalne hiperglikemije Dr Aleksandra Grbić, KC Banja Luka	14. 06. 2011.	Prnjavor	2
GlaxoSmithKline - Inhibitori 5-alfa reduktaze u terapiji benigne hiperplazije prostate Dr Dragan Džombić, dr Dragan Todić, KC Banja Luka	16. 06. 2011.	Banja Luka	2
Bawaria d.o.o. Udruženje ginekologa RS - 3D/4D škola ultrazvuka u opstetriciji i ginekologiji sa međunarodnim učesćem	16-18. 06. 2011.	Banja Luka	10
ZFMR "Dr Miroslav Zotović" - Šta znamo o osteoporozi Prof. dr Nada Pilipović	18. 06. 2011.	Banja Luka	1
Udruženje doktora porodične medicine RS - Nove smjernice u tretmanu depresije Mr sc. med. Nera Zivlak Radulović, mr sc. med. Mirjana Mišković, KC Banja Luka	20. 06. 2011.	Kozarska Dubica	1
Udruženje doktora porodične medicine RS - Nove smjernice u tretmanu depresije Mr sc. med. Nera Zivlak Radulović, mr sc. med. Mirjana Mišković, KC Banja Luka	21. 06. 2011.	Mrkonjić Grad	1
AstraZeneca - Sveobuhvatno liječenje hiperlipidemije Mr sc. med. Dragana Mandić, KC Istočno Sarajevo, Klinike i bolničke službe u Kasindolu	21. 06. 2011.	Pale	2
AstraZeneca - Sveobuhvatno liječenje hiperlipidemije Dr Milica Lovrić, Opšta bolnica Bijeljina	22. 06. 2011.	Bijeljina	2
Udruženje doktora porodične medicine RS - Nove smjernice u tretmanu depresije Mr sc. med. Nera Zivlak Radulović, mr sc. med. Mirjana Mišković, KC Banja Luka	23. 06. 2011.	Doboj	1
GlaxoSmithKline - Inhibitori 5-alfa reduktaze u terapiji benigne hiperplazije prostate Dr Vladimir Krivokuća, dr Mirko Komljenović, KC Banja Luka	23. 06. 2011.	Banja Luka	2

Udruženje doktora porodične medicine RS - Nove smjernice u tretmanu depresije Mr sc. med. Nera Zivlak Radulović, mr sc. med. Mirjana Mišković, KC Banja Luka	24. 06. 2011.	Prijedor	1
Društvo doktora medicine RS, Podružnica doktora medicine Foča Hirurška sekcija Srpskog lekarskog društva Udruženje hirurga RS Medicinski fakultet u Foči - Odabrane teme iz hirurgije	24. 06. 2011.	Foča	3
Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS - Tip 2 šećerne bolesti i hronične komplikacije – mogućnosti preventivnih intervencija	26. 08. 2011.	Banja Luka	3
Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS - Tip 2 šećerne bolesti i hronične komplikacije – mogućnosti preventivnih intervencija	27. 08. 2011.	Teslić	3
Akademija nauka i umjetnosti Republike Srpske - Voda i nanomedicina	30. 08. 2011.	Banja Luka	3
Udruženje neurologa RS - Degenerativne bolesti	02-03. 09. 2011.	Trebinje	3
Dom zdravlja Prijedor - Dom zdravlja Prijedor u sistemu zaštite žrtava porodičnog nasilja u Opštini Prijedor Dr Goran Račetović, Dom zdravlja Prijedor	06. i 07. 09. 2011.	Prijedor	1
Institut za zaštitu zdravlja Republike Srpske - Trening trenera iz oblasti sigurne krvi s akcentom na HIV	12-16. 09. 2011.	Banja Luka	5
Dom zdravlja Prijedor - Terapijski pristup hipertenziji Dr Sanja Kecman Prodan, Dom zdravlja Prijedor	14. 09. 2011.	Prijedor	1
Udruženje fizijatara Republike Srpske - Aktuelne teme iz fizikalne medicine i rehabilitacije	23-24. 09. 2011.	Banja Luka	3
AstraZeneca - Sveobuhvatno liječenje hiperlipidemije Dr Olivera Čančar, KC Istočno Sarajevo, Klinike i bolničke službe u Foči	28. 09. 2011.	Foča	2
Akademija nauka i umjetnosti Republike Srpske - Psihosocijalni faktori i kardiovaskularne bolesti	30. 09. 2011.	Banja Luka	4
Udruženje tireologa RS Centar za štitnu žlijezdu - Štitna žlijezda i kardiovaskularne bolesti	30. 09-01. 10. 2011.	Banja Luka	6
Udruženje patologa Republike Srpske Društvo doktora medicine RS - Morfološka, imunohistohemijska i citološka dijagnostika limfoproliferativnih oboljenja Dr Nikolina Balaban, Opšta bolnica Prijedor	01. 10. 2011.	Banja Luka	3

Društvo doktora medicine RS Salveo - Akutni kašalj-mehanizmi nastanka i mogućnost liječenja - Bršljan – mehanizam djelovanja i terapijska primjena Dr Vladimir Mirošljević, KC Banja Luka	05. 10. 2011.	Banja Luka	2
Društvo doktora medicine RS Salveo - Akutni kašalj-mehanizmi nastanka i mogućnost liječenja - Bršljan – mehanizam djelovanja i terapijska primjena Dr Vladimir Mirošljević, KC Banja Luka	06. 10. 2011.	Bijeljina	2
Zdravstvena ustanova „Jelena“ - Offis histeroskopija u vašoj praksi	7-8. 10. 2011.	Banja Luka	4
Udruženje doktora porodične medicine RS - Bolest lokomotornog, kardiovaskularnog, respiratornog, endokrinog sistema i drugo	14-15. 10. 2011.	Banja Vrućica	4
Udruženje doktora urgentne medicine Republike Srpske - Odabrane teme iz urgentne medicine Dr Nada Banjac, Dom zdravlja Banja Luka; dr Igor Kapetanović, Dom zdravlja Foča	14-15. 10. 2011.	Trebinje	3
Podružnica doktora medicine Foča - Savremena saznanja u dijagnostici i liječenju karcinoma dojke	22. 10. 2011.	Foča	3
KRKA d.o.o. Novo Mesto - Rosuvastatin: nova snaga za smanjivanje obolijevanja i smrtnosti Dr Marko Gričar, UKC Ljubljana; dr Erdina Tatarević, KRKA	25. 10. 2011.	Banja Luka	2
GlaxoSmithKline - Značaj inhibitora 5-ari (avodart-dutasterid) u terapiji benigne hiperplazije prostate	25. 10. 2011.	Mrkonjić Grad	2
Društvo doktora medicine RS Roche d.o.o.-Roche LTD - Reumatoidni artritis i osteoporoza – znanja; izazovi i perspektive	27. 10. 2011.	Banja Luka	3
Bayer d.o.o. - Moderna oralna kontracepcija Doc. dr Katarina Sedlecky, Institut za zaštitu majke i deteta „Dr Vukan Čupić“	28. 10. 2011.	Banja Luka	2
GlaxoSmithKline - Seretide u terapiji pacijenata sa astmom i HOP-oma Prof. dr Mirko Stanetić, KC Banja Luka; dr Nataša Tanasković, KC Banja Luka; dr Slađana Trifković, Opšta bolnica Bijeljina	10. 11. 2011.	Bijeljina	2
AstraZeneca - GERB – etiologija, patogeneza i smjernice liječenja	10. 11. 2011.	Pale	2
Udruženje pedijatara Republike Srpske - Odabrane teme iz pedijatrije	11-14. 11. 2011.	Jahorina	3

BUENOS AIRES, 18-22. SEPTEMBAR 2011.

SVJETSKI KONGRES PSIHIJATARA

Organizator ovog najznačajnijeg događaja iz oblasti psihijatrije je Svjetska psihijatrijska asocijacija, najveće i najznačajnije stručno udruženje iz oblasti psihijatrije koju čini 150 nacionalnih psihijatrijskih asocijacija, punopravnih članova i oko 70 pridruženih organizacija i društava iz oblasti mentalnog zdravlja

Ovogodišnji kongres održao se pod motom „Naše naslijeđe i naša budućnost“, sa prisustvom do sada najvećeg broja najpoznatijih eksperata iz svih grana psihijatrije. Veoma bogat i sadržajan program sadržavao je 24 uvodna predavanja, 185 simpozijuma, 25 workshopova, 28 oral communications sesija i 5 poster sesija (u kojima je prezentovano preko 1200 postera). Poseban segment bile su sesije na španskom i portugalskom jeziku, a imali smo prilike i čuti rezultate najnovijih istraživanja kroz 13 sponzoriranih sesija. Cjelokupni program se odvijao u 10 sala Sheraton Convention Center, a sesije na španskom održavane su u 4 sale Melia hotela.

Tokom kongresa obratila se pažnja na socijalni dio, pa su učesnici imali prilike prisustvovati

impresivnom ceremonijalu svečanog otvaranja i slušati dobitnika ovogodišnje *Jean Delay nagrade*, kao najvećeg priznanja u polju psihijatrije, kojeg dodjeljuje WPA. Ovogodišnji dobitnik je **Prof. K.S.Kendler**, iz SAD, iz polja *psihogenetike*, „*Psychiatric genetics: an empirical and conceptual overview*“. Takođe, upriličena je i promocija najnovijeg izdanja iz serije antologijskih tekstova iz psihijatrije, ovaj put grčkih (u izdanju WPA), u ambasadi Grčke u Argentini, a svaki učesnik je dobio kopiju ove knjige.

NOVI
PREDSJEDNIK
ASOCIJACIJE
PROF. PEDRO RUIZ
IZ SAD

Svaki svjetski kongres je i vrijeme kada se održava Generalna skupština WPA, ove godine je bila i izborna za važne funkcije u ovoj asocijaciji: članove Izvršnog odbora (budući predsjednik WPA-President Elect, sekretar za publikacije, sekretar za sekcije i sekretar za edukaciju), kao i 18 zonalnih predstavnika. Vanredno i redovno zasjedanje Generalne skupštine WPA održano je u Hotelu Marriot Plaza, jednom od kulturnih znamenitosti Buenos Airesa, sa 95 delegacija i oko 200 učesnika. Ove godine je i Udruženje psihijatarata BiH učestvovalo kao punopravan član WPA u radu i novom sistemu elektronskog glasanja za predložene kandidate, kao zaokruženo višemjesečnog procesa priprema za taj izuzetno važan događaj. Voting delegate iz UPuBiH bio je dr Goran Račetiović iz Prijedora. Generalna skupština je i vrijeme kada rukovođenje ovom velikom asocijacijom završava trenutni predsjednik (prof. Mario Maj, Italija), a nastavlja novi predsjednik WPA u naredne tri godine (prof. Pedro Ruiz, SAD).

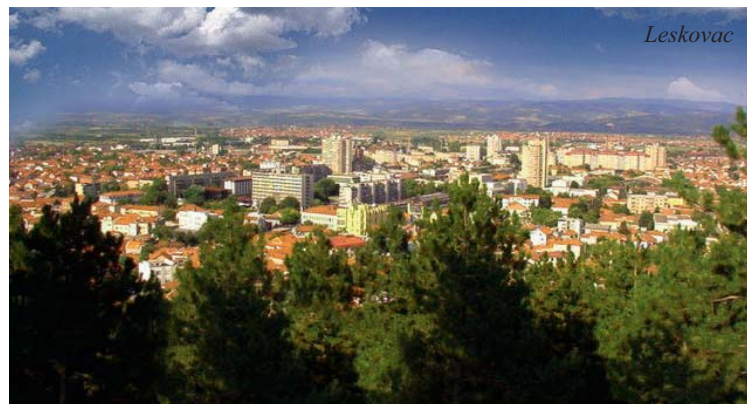
LESKOVAC – SIMPOZIJUM
O BOLESTIMA ZAVISNOSTI

NEOPHODNA REGIONALNA
STRATEGIJA ZA BORBU
PROTIV ALKOHOLIZMA

Simpozijum o bolestima zavisnosti sa međunarodnim učešćem održan je početkom oktobra ove godine u Leskovcu. U Naučnom odboru simpozijuma nalazili su se eminentni stručnjaci iz područja adiktologije: prof. dr Tomislav Sedmak, prof. dr Petar Nastasić, prof. dr Branko Ćorić i drugi. Simpozijumu su prisustvovali kolege iz cijelog regiona. Kliniku za psihijatriju Univerzitetskog Kliničkog centra Banjaluka predstavile su mr sc. med. dr Nera Zivlak-Radulović i Anita Mitrović, specijalista medicinske psihologije, sa radom „Uloga KLA u liječenju iz ugla njihovih kori-

snika“. Održan je okrugli sto na temu: „Zahtjevi savremene edukacije terapeuta bolesti zavisnosti i klubova liječenih alkoholičara“.

Učesnici simpozijuma su razmijenili iskustva iz svakodnevnog rada i stekli nova saznanja o destigmatizaciji zavisnika i profesionalaca koji sa njima rade, zavisnosti od alkohola kod osoba ženskog pola i psiho-socijalne podrške djeci zavisnika od alkohola. Naglašena je potreba daljnje saradnje na nivou regiona i izrade strategije i akcionih planova za borbu protiv zavisnosti od alkohola u državama koje ih još uvijek nemaju, u skladu sa preporukama SZO.

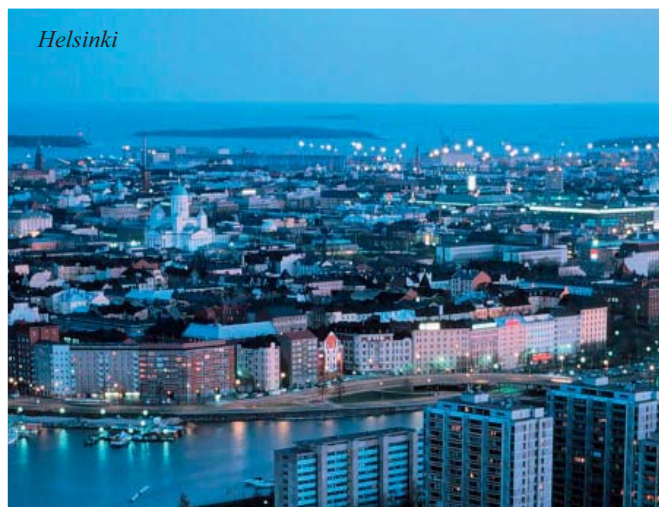

Leskovec

HELSINKI – 14. EVROPSKI KONGRES DJEČIJE
I ADOLESCENTNE PSIHIJATRIJE

U FOKUSU – DJECA SA POSEBNIM POTREBAMA

Kongres je organizovan u saradnji Evropskog (ESCAP) i Finskog (FSCAP) udruženja za dječiju i adolescentnu psihijatriju, a pod visokim pokroviteljstvom predsjednice Republike Finske, gospođe Tarje Halonen, čime je odato priznanje i naglašen značaj dosadašnjih aktivnosti i napretka u razvoju ove oblasti psihijatrije

Za temu kongresa, koji je održan sredinom juna ove godine, odabran je moto „Nada za svjetliju budućnost-mentalno zdravlje djece, adolescenata i porodica u zajednici“. Održano je 10 plenarnih predavanja pozvanih predavača iz cijelog svijeta, 75 simpozijuma (sa preko 500 oralnih prezentacija) i oko 350 poster prezentacija, u 11 sala najvećeg kongresnog centra u Finskoj, koje je prezentovalo preko 500 izlagača iz tridesetak evropskih zemalja, SAD, Kanade, Egipta, Brazila, Izraela, Singapura, Libana i drugih vanevropskih zemalja. Ovom kongresu prisustvovala je prof. dr med. sc. Marija Burgić-Radmanović, iz KC Banja Luka sa radom „Female adolescents and body ima-

ge“. Kongres je akreditovan bodovima Evropske akreditacione komisije (EACCME).

Naučni program je uključio široki raspon različitih tema relevantnih za dječiju i adolescentnu psihijatriju i srodne discipline. Tokom kongresa ostvaren je planirani cilj da se pokriju svi aspekti vezani za medicinske, psihološke, sociološke i edukacione perspektive u ovoj oblasti, na zavidnom stručnom nivou. Posebna pažnja posvećena je zajedničkim multidisciplinarnim sesijama profesionalaca, tokom kojih su učesnici dobili saznanja o nedavnim istraživanjima, ali i o tome kako istraživačke rezultate primijeniti u praksi i ugraditi u zdravstvene politike, naročito kada se radi o djeci sa posebnim potrebama.

Sidnej

SIDNEJ – ŠESTI SVJETSKI KONGRES
PSIHOTERAPEUTA

KOŠMARNI SNOVI RATNIKA

Na Šestom svjetskom kongresu psihoterapeuta u Sidneju, održanom u avgustu ove godine, učestvovao je i prim. dr Miodrag Milovanović, geštalt psihoterapeut iz Prijedora. Pod temom “Istraživanja” (“Research”) prezentovao je svoj rad: “My War Has Not Been Finished Yet”, koji predstavlja jedno od prvih istraživanja na temu PTSP u Republici Srpskoj i BiH. Rad je zasnovan na višegodišnjem ličnom iskustvu i radu sa psihotraumatizovanim osobama svih vjeroispovijesti na našim prostorima. Kao baza za istraživanje poslužio je rad na prevazilaženju simptoma PTSP, sa posebnim osvrtom na košmarne snove kod veterana, uz korišćenje geštalt psihoterapije i Yoga terapije. Bila je to vrlo zapažena prezentacija.

Priloge pripremili:

*Dr G. Račetović, dr N. Zivlak-Radulović, A. Mitrović,
dr M. Burgić Radmanović, dr M. Milovanović*

BANJALUKA-SIMPOZIJUM O BOLESTIMA ŠTITNE ŽLIJEZDE

ŠTITNA ŽLIJEZDA I KARDIOVASKULARNE BOLESTI

*Prof dr. Ljiljana Đilas:
Amiodaronom izazvane disfunkcije štitaste žlezde,
predavanje koje je proizvelo veliku polemiku među ljekarima*

Šesti simpozijum o bolestima štitne žlijezde održan u Banjaluci početkom oktobra ove godine je bio posvećen međuodnosu štitne žlijezde i kardiovaskularnog sistema. U dvodnevnom radu i druženju ljekari različitih specijalnosti, tireolozi i kardiolozi iznosili su svoja zapažanja, razmjenjivali iskustva i spoznaje. Nekoliko neosporenih stručnih autoriteta balansiralo je živu raspravu, poput Mirosljuba Grujića kardiologa iz Beograda, Ljiljane Đilas endokrinologa iz Novog Sada, Aleksandra Diklića

hirurga beogradskog Kliničkog centra. Značaj nuklearne kardiologije u dijagnostici ishemijske bolesti srca prezentovao je Branislav Baškot, specijalista nuklearne medicine.

Svoja iskustva o ovoj temi iznijeli su i Momčilo Biuković i Siniša Stanković iz Banjaluke, Milan Pejić iz Istočnog Sarajeva, Milan Blagojević iz Bijeljine, Siniša Ristić iz Foče. Simpozijum je organizovao Centar za štitnu žlijezdu Banjaluka i Udruženje tireologa Republike Srpske.

SIRAKUZA - SICILIJA

ŠKOLA FIZIKALNE MEDICINE I REHABILITACIJE

Ove godine najviše se raspravljalo o amiotrofičnoj lateralnoj sklerozi i mišićnoj distrofiji

Evro-mediteranska škola fizikalne medicine i rehabilitacije “Haim Ring” je ove godine, po sedmi put, održana u Sirakuzi, na Siciliji od 23.do 29 oktobra. Osnovana od strane Italijanskog udruženja specijalista fizikalne medicine i rehabilitacije, Univerziteta Katanje, Sirakuze i Mesine i profesora Franca Cirilla, predsjednika, u patnerstvu sa ISPRM (International Society of Physical and Rehabilitation Medicine), ESPRM (European Society of Physical and Rehabilitation Medicine) i MFPRM (Mediterranean Forum of Physical and Rehabilitation Medicine).

Ove, kao i ranijih godina, školu su pohađali i ljekari iz naše zemlje.

Evro-mediteranska škola fizikalne medicine i rehabilitacije “Haim Ring” je kurs za mlade specijaliste i specijalizante u okviru koje se obrađuju različite teme iz oblasti rehabilitacije. Tema ovogodišnjeg skupa je “Rehabilitation i genetically and non- genetically determined rare diseases”, a akcenat je bio na amiotrofičnoj lateralnoj sklerozi i mišićnoj distrofiji. Najbrojniji predavači su bili profesori fizikalne medicine i neurologije iz Italije, kao i iz Turske, Kipra, Portugala, Slovenije i Srbije. Zapažena su bila predavanja prof. Klemena Gra-

Učenje i druženje na Siciliji, dr Branka Babić, dr Snježana Novaković-Bursać, prof. dr Milica Lazović i dr Jelena Nikolić-Pucar

bljeveca, na temu “Rehabilitative approach in M.D.” i prof. Roberta Casala “Vibration therapy, indication and limits in the muscle atrophy from disuse and atrophy in genetically determined diseases”.

Učesnici su bili doktori iz Italije, Grčke, Kipra, Turske, Portugala, Španije, Srbije, Hrvatske, Slovenije, Irske i Republike Srpske.

Jedan od najvažnijih zaključaka ovog susreta je da je veoma važno da se ubuduće i praktično prezentuju pojedine metode i tehnike u fizikalnom liječenju i rehabilitaciji.

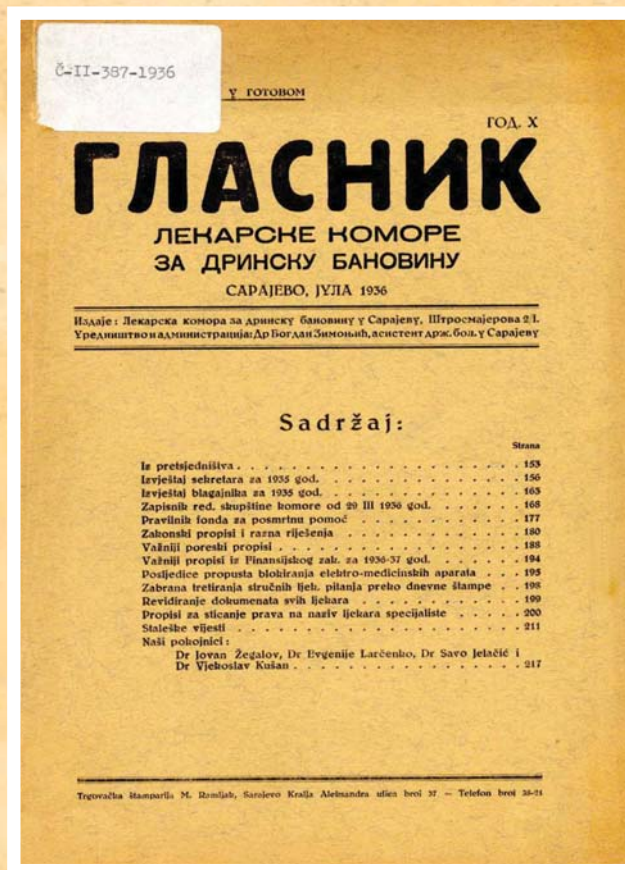
Dr Jelena Nikolić- Pucar

Ljekarska komora DRINSKE BANOVINE 1929–1941.

Mr Bojan Stojnić
ARHIV REPUBLIKE SRPSKE
BANJALUKA

Osnivanje Ljekarske komore za Bosnu i Hercegovinu pokrenuto je na Drugoj glavnoj godišnjoj Skupštini Liječničkog udruženja za Bosnu i Hercegovinu, održanoj u Sarajevu 8. januara 1911. Inicijativu za osnivanje Komore pokrenuo je tadašnji predsjednik Društva dr Karlo Bajer (Bayer). Skupština je prihvatila osnivanje i ovlastila Odbor Liječničkog udruženja za Bosnu i Hercegovinu da se pobrine oko osnivanja Komore. Odluka o osnivanju Komore ostvarena je tek u Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca.

Poslije priprema, dvije do tri godine, ustanovljene su državnom Uredbom o lekarskim komorama od 27. marta 1923. četiri ljekarske komore na teritoriji Kraljevine SHS. Osnovane su "radi zaštite i zastupanja interesa i održanja ugleda i discipline lekarskog staleža". To su bile: Ljekarska komora za Srbiju, Vojvodinu i Srem sa sjedištem u Beogradu, Ljekarska komora za Hrvatsku, Slavoniju i Međumurje sa sjedištem u Zagrebu, Ljekarska komora za Bosnu i Hercegovinu, Crnu Goru i Dalmaciju sa sjedištem u Sarajevu i Ljekarska komora za Sloveniju sa sjedištem u Ljubljani. Svaku Komoru su sačinjavali svi ljekari upisani u ljekarski imenik, koji su stalno živjeli na njenoj teritoriji i vršili na njoj ljekarsku praksu.

Iako je Uredba kao elaborat ljekara prošla sve potrebne institucije, ipak je ona prilikom početne primjene pokazala svoje nedostatke. Zbog toga su prvo tražene izmjene pojedinih odredbi Uredbe, a zatim i njena zamjena u obliku posebnog zakona o komorama. Najveći nedostatak Uredbe bio je u tome, što njene pojedine "odredbe nisu imale efekta".

Zakonom o nazivu i podeli Kraljevine na upravna područja od 3. oktobra 1929. promijenjen je službeni naziv države Kraljevina Srba, Hrvata i Slovenaca u Kraljevina Jugoslavija, ukinute oblasti velikih župana i država podijeljena na devet banovina. U skladu sa novom teritorijalno-administrativnom podjelom države, izvršena je reorganizacija ljekarskih komora. Umjesto ranije četiri, formirano je deset ljekarskih komora, od kojih je jedna bila Ljekarska komora Drinske banovine sa sjedištem u Sarajevu. Nešto kasnije je formirana i krovna organizacija pod nazivom Savez lekarskih komora Kraljevine Jugoslavije sa sjedištem u Beogradu.

Ljekarska komora za Drinsku banovinu osnovana je odlukom ministra socijalne politike i narodnog zdravlja Kraljevine Jugoslavije od 13. novembra 1929. Komora je počela sa radom 1. januara 1930, a ranijoj Ljekarskoj komori za Bosnu i Hercegovinu, Dalmaciju i Crnu Goru ostavljen je rok da do 31. decembra 1929. izvrši likvidaciju i prenos imovine na nove komore.

Ljekarska komora sa sjedištem u Sarajevu okupljala je ljekare iz Drinske banovine. Ljekarsku službu u Drinskoj banovini u prvoj polovini tridesetih godina XX vijeka obavljalo je 400 ljekara, od kojih u Sarajevu 148, Šapcu 28, Valjevu 21, Čačku 21, Tuzli 18, Užicu 15, Travniku 11, Bijeljini 11, Brčkom 9, Obrenovcu 9, Zenici 8, Banji Koviljači 6, Loznici 5, po 3 u Visokom, Bogatiću, Višegradu, Užičkoj Požegi i Krupnju, po 2 u Stublini, Rogatici, Varešu, Prnjavoru, Goraždu, Sjetlinu, Kreki, Kladnju, Zavidovićima, Valjevskoj Kamenici, Bajinoj Bašti, Srebrenici, Ljuboviji, Guči, Ivanjici, Banjanima, Bosanskom Šamcu i Vlasenici i po jedan ljekar u Brezi, Lajkovcu, Zmajevcu, Orahovcu, Arilju, Vladimircima, Gornjim Toplicama, Hadžićima, Čajničju, Orašju, Lukavcu, Zlatiboru, Debrcu, Dragincu, Bodovincima, Lešnici, Preljini, Zvorniku, Žepču, Mio-

nici, Metilji, Peckoj, Kosjeriću, Busovači, Mrčajevcima, Turbetu, Lipolistu, Osečini, Pod. Mitrovici, Koceljvu, Fojnici, Slovcu, Ubu, Brčkom, Čajetini, Podgori, Kanju, Novoj Varoši i Olovu.

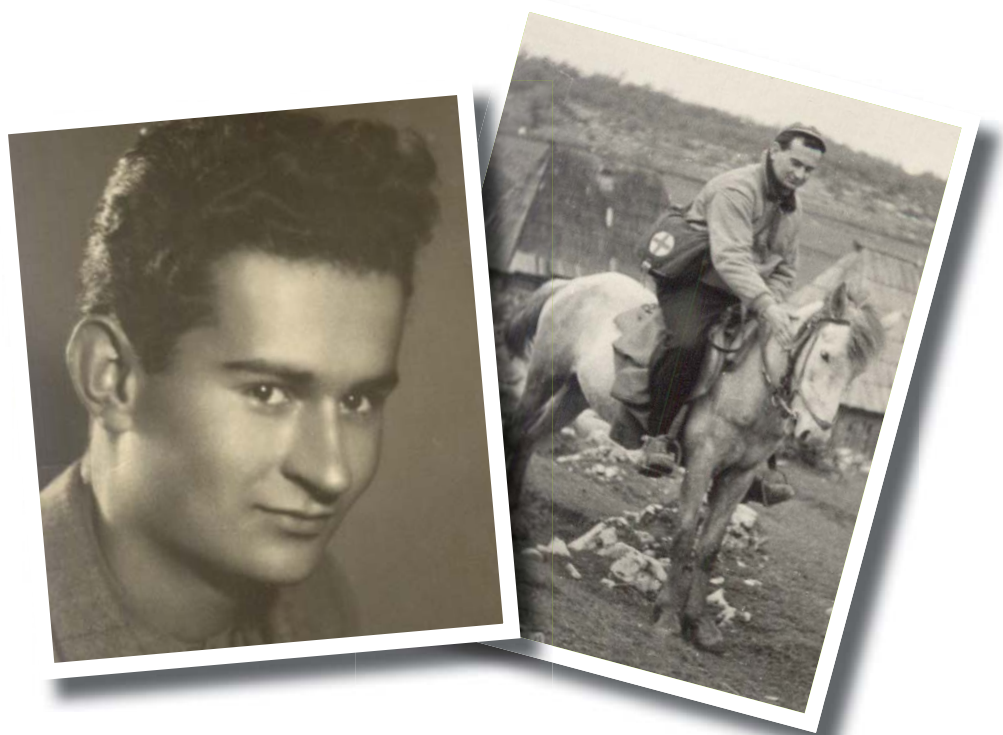
Upravni odbor Ljekarske komore Drinske banovine krajem 1932. činili su predsjednik dr Ljubomir (Ljubo) Bilić, potpredsjednik dr Salvator Karabaić, sekretar dr Bogdan Zimonjić, blagajnik dr Mošo Alkalaj i članovi dr Paja Čokić, dr Dinko Cvitanović, dr Adolf Benau, dr Katica Radulaški-Jakšić, dr Anatolije Rumjancev, svi iz Sarajeva i dr Ljubomir Barać iz Šapca. Zamjenici su bili dr Asaf Šarac iz Sarajeva, dr Iro Gutman iz Užica i dr Ilija Birčanin iz Valjeva. Nadzorni odbor sačinjavali su dr Svetozar Andrić, dr Savo Salatić i dr Ivo Pehovac, svi iz Sarajeva, a njihovi zamjenici su bili dr Josip Flegler i dr Samuilo Baruh, obojica iz Sarajeva. Članovi Disciplinskog vijeća bili su predsjednik dr Aleksandar Babić, potpredsjednik dr Đuro Ostojić, te članovi dr Jovan Žegalov, dr Mihailo Babović, dr Ezra Kajon, svi iz Sarajeva i dr Mehmed Hodžić iz Čačka i njihovi zamjenici dr Pavel (Pavle) Kaunic, dr Moric Papo, dr Ahmet Rizvanbegović, svi iz Sarajeva i dr Milan Jovanović iz Tuzle. Tužilac Komore je bio dr Milan Radulaški, a zamjenik dr Isak Samokovlija, obojica iz Sarajeva.

Komora je od početka 1930. izdavala stručno glasilo pod nazivom Glasnik Lekarske komore za Drinsku banovinu, čiji je odgovorni urednik bio dr Bogdan Zimonjić. Glasnik je izlazio povremeno do 1941. Bio je to nastavak nekadašnjeg Glasnika Ljekarske komore za Bosnu i Hercegovinu, Dalmaciju i Crnu Goru, koji je izlazio u Sarajevu od aprila 1925. do januara 1930. godine.

Ljekarska komora Drinske banovine prestala je sa radom stvaranjem NDH u aprilu 1941. Na osnovu Zakonske odredbe o privremenom ustrojstvu i djelokrugu Liječničke komore u Zagrebu od 20. decembra 1941. ukinuta je Ljekarska komora Drinske banovine, a njeni ljekari sa teritorije koja je ušla u sastav NDH postali su članovi Liječničke komore u Zagrebu. Svi ljekari koji su se doselili na teritoriju NDH nakon 10. aprila 1941. bili su dužni učlaniti se u Liječničku komoru u Zagrebu.

SUSRETI I SJEĆANJA

PENZIONERSKI DANI TEKU

Skoro dvije decenije penzionerskog života u dobroj fizičkoj i mentalnoj formi rijetkost je u životu ljekara. Jedan baš takav aktivan život u mirovini vodi dr Aleksandar Sjekiriv, specijalista urologije iz Banje Luke.

„Sada mnogo više čitam, na televiziji gledam samo određene kanale tipa History i Discovery i nastojim se isključiti iz političkih tema. Sa istom strašću već 70 godina bavim se filatelijom i ..putujem“

Rođen je u Novom Gradu na Savi kod Šamca 1930, gdje mu je otac, porijeklom Kozak, bio učitelj. Prije nego što se opredijelio za profesiju ljekara studirao je spoljnu trgovinu, istoriju, učio španski. „Toliko sam toga želio saznati i isprobati sve dok 1950. nisam

upisao Medicinski fakultet u Sarajevu, koji sam okončao na zagrebačkom Sveučilištu.“

Prvo radno mjesto bilo mu je u Skender Vakufu, današnjem Kneževu, gdje je osnovao Zdravstvenu stanicu u prostorijama ondašnjeg hotela. Tako je uspostavljena stalna zdravstvena služba. „Prije mene u Skender je dolazio jednom nedeljno po dva sata dr Aleksandar pišteljić. Prvo sanitetsko vozilo bila nam je škoda, ali mnogo lakše je bilo stići i do najudaljenijih mjesta na konju. Cijelo društvo tada je mnogo ulagalo u prosvjećivanje i vakcinacije pa su nam u poslu mnogo pomagali učitelji.“ Nakon Skender Vakufa službovao je tamo gdje je trebalo: u Zavidovićima, Podgradcima, Srpcu.

Specijalizaciju iz urologije započeo je 1965. godine u Banjaluci zajedno sa kolegama Žigićem i Čirkovićem. Nakon specijalizacije odlazi u Njemačku, gdje radi i uči transuretalne operacije koje je po povratku u Banjaluku, 1980, uveo i na banjalučku urologiju. Ta vrsta operacije je u tadašnjoj Jugoslaviji bila prava rijetkost; radila se u to doba samo u Zagrebu i Slovengradecu. Kao Fulbrajtove stipendista boravio je 1973. u Americi, što mu je omogućilo da upozna, tada savremena medicinska dostignuća. „Sve novine smo željeli uvesti

i kod nas“, sjeća se dr Sjerikov kolega sa hirurgije i vremena kada se vjerovalo u neke, sada već potisnute vrijednosti.

„Jednog dana 1992. godine jedna mlada službenica donijela mi je rješenje na kojem je pisalo *ispunjava uslove za penziju*. Tako se završio moj profesionalni život i počeo ovaj penzionerski“.

Srećom, ispunjen zdravljem i brojnim interesovanjima.

Željka Grabež Biuković

*Drage kolege sa banjalučke hirurgije:
Balvanović, Bajić, Kalušević, Danelišen, Rac, Sjerikov, Laganin, Tošić i Stanišić*

DR TANJA PLEŠA, SPECIJALISTA PATOLOGIJE NAKON MIKROSKOPA KIST I PLATNO ZA ODMOR

Rukovodilac službe za patologiju KBS Istočno Sarajevo bolnica Kasindo, dr Tanja Pleša, posjeduje hobi, ali i talenat za slikanje. Kako kaže, slikanje je opušta i nakratko odvaja od realnosti.

- Istina je da sam još u osnovnoj školi lako mogla da nacrtam radove koji su bili drugačiji od radova ostalih učenika. Tako je to bilo u školskim danima, a kasnije tokom studija svoje „precizno“ crtanje sam usmjerila u pravljenje skica kojima sam sebi pojašnjavala tada nejasne pojmove iz gradiva, povezivala ih u cjeline, pratila njihov tok... Sve što mi se činilo „zapatljano“ lako sam „raspetljavala“ jednostavnim crtežima, kaže dr Pleša.

U godinama koje su uslijedile nakon studija često je ponovo uzi-

mala list papira ili platno, na koji je prenosila svoje misli, trenutke za sjećanje ili detalje koje bi nekada i negdje zapazila. Danas njen dnevni boravak, uz nekoliko zaista lijepih slika akademskih slikara, krasi i njeni radovi. Po tehnici, umjetničkom izrazu i dodatim ramovima, oni se na prvi pogled ne razlikuju puno od onih sa valorizovanom vrijednošću.

S obzirom na veliku odgovornost na poslu, koju osjeća svaki ljekar, neminovno je potražiti i određenu „razbibrigu“. Dr Tanja Pleša je svoju pronašla, jer kako kaže, čovjek se osim u struci ispunjeno i najljepše osjeća kada stvara, odnosno kada su rezultati njegovog rada vidljivi. Nastali radovi produžavaju taj osjećaj, jer svaki novi pogled na njih iznova odmara i opušta.

Ž.G.B

Ljudi danas sve češće osjećaju manjak smisla u životu što ih dovodi do graničnih situacija između rastrojstva i normalnosti.

Pomoć su obično tražili u razgovoru sa psihologom i psihijatrom, danas se, međutim, sve više obraćaju i- filozofima.

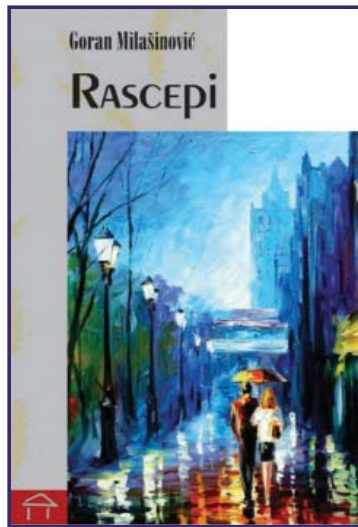
Lu Marinof: **Platon ili Prozak**
Plato, Beograd, 2009.

FILOZOFIJOM PROTIV BESMISLA

Lijek koji je postao metafora za liječenje bolesti savremenog doba dobija sve veću konkurenciju u filozofskoj literaturi koja pokušava da ublaži *besmisao-kugu 21. vijeka*. To u svojoj knjizi *Platon ili Prozak* navodi kao novu mogućnost pomoći za mentalna oboljenja savremenog doba Lu Marinof, predsjednik Američke asocijacije filozofa praktičara. Marinof je, naime, uočio da je američko društvo previše medicalizovano i da ljudi za svoje probleme teško nalaze rješenja kod onih stručnjaka koji za svako emotivno stanje ili neriješenu socijalnu situaciju izriču dijagnoze. **Ljudima je potreban dijalog, a ne dijagnoza**, - tvrdi ovaj zagovornik otvaranja sve većeg broja filozofskih savjetovaništa u kojima, sada, sjede filozofi a ne psihoterapeuti. Nakon što su psihologija i psihijatrija dostigle granice upotrebljivosti u ljudskom životu (i počele da donose više štete nego koristi), mnogi su počeli da

otkrivaju kako filozofija sadrži znanja koja se dotiču logike, etike, vrijednosti, smisla, racionalnosti... i pomažu donošenje odluka u situacijama sukoba ili rizika. Sagledavši svoju životnu filozofiju, često uz pomoć mudrosti mislilaca iz prošlosti, ljudi mogu izgraditi okvir koji će im pomoći da izađu na kraj s problemom koji ih muči i da nastave život s novim duhovnim i filozofskim utemeljenjem. Kandidati za ovu vrstu savjetovanja su oni koji imaju objektivan problem u odnosu sa drugim ljudima ili u percepiranju neke životne situacije. Savjetnik će im odabrati određeno filozofsko učenje koje po tematici odgovara i na prijemčiv način preporučuje moguće rješenje. Na savjetniku je da prepozna da li može da radi sa klijentom ili treba da ga uputi ljekaru. Filozofija je i nastajala kao metoda rješavanja problema, a filozofi su konstituisali svoje teorijske pristupe kako bi ljudima pomogli da sagledaju sve probleme okruženja.

Ž.G.B.

Borba za život šestorice mladih naučnika ozračenih u Institutu za nuklearnu energiju Vinča 1958, u novom Milašinovićevom romanu sačuvana je od zaborava i ukazala na vrijeme kad se uprkos mnogim političkim preprekama dobročinstvo iskazivalo iskrenije, s mnogo više ljubavi za ugrožene

Goran Milašinović: **RASCEPI**
Stubovi kulture, Beograd, 2011.

DOKUMENTARNO ROMANESKNA PRIČA

Događaj koji je osnova ove knjige upamćen je i po tome što su ozračeni jugoslovenski atomisti „starosti od 24 do 26 godina, spas pronašli u pariskoj bolnici „Kiri“ gdje im je izvršena transplantacija koštane srži. Bio je to prvi medicinski zahvat takve vrste u svijetu o kojem se u vrijeme hladnoratovskih ideoloških barijera vrlo malo govorilo. Gledano kroz prizmu vremena u kojem živimo, posebno začuđuje činjenica da su ugroženim mladim Jugoslovenima u ovom rizičnom, ali neophodnom zahvatu koštanu srž doniralo petoro Francuza, bez ikakvog interesa, iz isključivo humanih pobuda. Nakon liječenja koje je trajalo četiri mjeseca, mladi naučnici nastavili su da rade u Vinči i u naučnim institutima u Beogradu.

Ova dokumentarno-romaneskna priča paralelno prati i druge sfere života svojih junaka i na suptilan način odaje zahvalnost francuskim građanima koji su se, uprkos upozorenju da je i njihov život u opasnosti, opredijelili da pomognu sasvim nepoznatim ljudima. Tako je pisac, čuvajući od zaborava jedan dramatičan događaj značajan za istoriju medicine, istovremeno ukazao i koliko današnje vrijeme sveopštih sloboda umanjuje osjećaj za humanost i poštovanje među ljudima.

Ovo je sedmi roman Gorana Milašinovića, ljekara i pisca, autora „Stubova kulture“ koji su do sada objavili njegova djela „Heraklov greh“ (1999), „Posmatrač mora“ (2001), „Camera obscura“ (2003), „Apsint“ (2005), „Maske Sofije de Montenj“ (2007) i „Trougao, kvadrat“ (2009).

Ž.G.B

KONGRESI

FEBRUAR – JUNI 2012.

27TH ANNUAL CONGRESS OF THE EUROPEAN ASSOCIATION OF UROLOGY

FEBRUARY 24TH TO 28TH FRANCE / PARIS
UROLOGY

Contact: Congress Consultants B.V.
Phone: 011-31-85-263-891-751
Fax: 011-31-85-263-891-752
Website: <http://eauparis2012.org/>

8TH EUROPEAN CONGRESS ON HEMATOLOGIC MALIGNANCIES: FROM CLINICAL SCIENCE TO CLINICAL PRACTICE

FEBRUARY 24TH TO 26TH NETHERLANDS / AMSTERDAM HEMATOLOGY, ONCOLOGY

Contact: Imedex
Phone: 770-751-7332770-751-7332
Fax: 770-751-7334
Email: meetings@imedex.com
Website: <http://imedex.com/AppWeb/announcements/a279-01.asp>

1ST INTERNATIONAL CONFERENCE ON HEART AND BRAIN - ICHB 2012

MARCH 1ST TO 3RD FRANCE / PARIS
CARDIOLOGY, NEUROLOGY

Contact: Kenes International
Phone: 011-41-22-908-0488
Email: heart-brain@kenes.com
Website: <http://www.kenes.com/Heart-Brain2012>

ECR 2012: EUROPEAN CONGRESS OF RADIOLOGY

MARCH 1ST TO 5TH AUSTRIA / VIENNA
RADIOLOGY/IMAGING

Contact: Mr. Petrik Stepke, European Society of Radiology
Email: registration@myESR.org
Website: http://www.myesr.org/cms/website.php?id=en/ecr_2012.htm

20TH EUROPEAN CONGRESS OF PSYCHIATRY

MARCH 3RD TO 6TH CZECH REPUBLIC / PRAGUE PSYCHIATRY

Contact: EPA 2011 Congress Secretariat , Kenes International
Phone: 011-41-22-908-0488
Fax: 011-41-22-906-9140
Email: epa@kenes.com
Website: <http://www2.kenes.com/epa/Pages/Home.aspx>

15TH WORLD CONGRESS OF GYNECOLOGICAL ENDOCRINOLOGY

MARCH 7TH TO 10TH ITALY / FLORENCE
ENDOCRINOLOGY, OBSTETRICS/GYNECOLOGY
Contact, Organizing Secretariat, Biomedical Technologies

Phone: 011-39-070-340-293
Fax: 011-39-070-307-727
Email: isge2012@btcongress.com
Website: <http://isge2012.com/>

27TH INTERNATIONAL CONFERENCE OF ALZHEIMER'S DISEASE INTERNATIONAL

MARCH 7TH TO 10TH UNITED KINGDOM / LONDON NEUROLOGY

Contact: Ben Stanley, Project Manager
Phone: 011-44-845-180-0169
Fax: 011-44-17-3071-5291
Email: adi2012@mci-group.com
Website: <http://www.adi2012.org>

6TH WORLD CONGRESS ON CONTROVERSIES IN NEUROLOGY

MARCH 8TH TO 11TH AUSTRIA / VIENNA
NEUROLOGY

Contact: , ComtecMed
Phone: 011-972-3-566-6166
Fax: 011-972-3-566-6177
Email: Info@comtecmed.com
Website: <http://comtecmed.com/cony/2012/>

PERSPECTIVES IN LUNG CANCER: 13TH EUROPEAN CONGRESS

MARCH 9TH TO 10TH NETHERLANDS /
AMSTERDAM HEMATOLOGY, INTERNAL
MEDICINE, ONCOLOGY, SURGERY

Contact: Emily Venardos, Account Executive,
Audience Generation

Phone: 512-583-8384 512-583-8384

Fax: 512-583-8379

Email: register@cmenetworks.com

Website: <http://perspectivesinlungcancer.com/2012/index.html>

9TH MEDITERRANEAN MEETING ON HYPERTENSION AND ATHEROSCLEROSIS

MARCH 14TH TO 18TH TURKEY / ANTALYA
ALTERNATIVE MEDICINE, CARDIOLOGY, FAMILY
MEDICINE, INTERNAL MEDICINE, NEPHROLOGY,
NUTRITION, OTHER SPECIALTIES

Contact: Yesim Tanriverdi, Congress Organization
Secreteriat, SLS Tourism Congress Organization
Services

Phone: 011-90-212-347-6500

Fax: 011-90-212-347-6505

Email: yesim@slsturizm.com.tr

Website: <http://www.medhyip.org/>

32ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON INTENSIVE CARE & EMERGENCY MEDICINE

MARCH 20TH TO 23RD BELGIUM / BRUSSELS
EMERGENCY MEDICINE

Contact: Aurélie Vlaeminck, Congress Coordinator,
Erasme Hospital

Phone: 011-32-2-555-4956

Email: avl@intensive.org

Website: <http://www.intensive.org/1/main.asp?L1=1&L2=1&L3=1>

2012 EUROPEAN CONGRESS ON OSTEOPOROSIS & OSTEOARTHRITIS

MARCH 21ST TO 24TH FRANCE / BORDEAUX
ORTHOPEDICS

Contact: Congress Secretariat, Yolande Piette
Communication

Phone: 011-32-4-254-1225

Fax: 011-32-4-125-1290

Email: yolande@piettecommunication.com

Website: <http://www.iof-ecceo12.org/>

8TH EUROPEAN BREAST CANCER CONFERENCE

MARCH 21ST TO 24TH AUSTRIA / VIENNA
ONCOLOGY, OTHER SPECIALTIES

Phone: 011-32-2-775-0201

Fax: 011-32-2-775-0200

Email: ebcc8@ecco-org.eu

Website: <http://www.ecco-org.eu/Conferences-and-Events/EBCC-8/page.aspx/2163>

9TH WORLD CONGRESS ON BRAIN INJURY

MARCH 21ST TO 25TH UNITED KINGDOM /
EDINBURGH NEUROLOGY

Contact: International Brain Injury Association

Phone: 703-960-0027, 703-960-0027

Fax: 703-960-6603

Email: mjroberts@aol.com

Website: <http://internationalbrain.org/>

17TH WORLD CONGRESS OF ANAESTHESIOLOGISTS - WCA 2012

MARCH 25TH TO 30TH ARGENTINA / BUENOS
AIRES ANESTHESIOLOGY

Contact: Janet McCready, Director of Congresses,
ChoiceLive

Phone: 011-44-1462-438-409

Fax: 011-44-1462-452-562

Email: janet.mccready@choicelive.com

2ND INTERNATIONAL CONGRESS ON EPILEPSY, BRAIN & MIND

MARCH 28TH TO 31ST CZECH REPUBLIC /
PRAGUE NEUROLOGY, PSYCHIATRY, SURGERY

Contact: Congress Secretariat, GUARANT
International

Phone: 011-420-2-8400-1444

Fax: 011-420-2-8400-1448

Email: ebm2012@guarant.cz

Website: <http://www.epilepsy-brain-mind2012.eu/en/welcome>

9TH EUROPEAN CONGRESS ON MENOPAUSE AND ANDROPAUSE

MARCH 28TH TO 31ST GREECE / ATHENS
OBSTETRICS/GYNECOLOGY

Contact: Kenes International

Phone: 011-41-22-908-0488

Email: emas@kenes.com

Website: <http://www.kenes.com/emas2012>

**ADIT 2012 - 4TH INTERNATIONAL CONFERENCE
ON ADVANCES IN DIABETES & INSULIN
THERAPY**

MARCH 29TH TO 31ST LATVIA / RIGA
ENDOCRINOLOGY

Contact: Rok Bolcina, Registration and Housing
Manager, C.t.a. Potnik
Email: info@adit-conf.org
Website: <http://www.adit-conf.org/>

**3RD EUROPEAN LUNG
CANCER CONFERENCE**

APRIL 18TH TO 21ST SWITZERLAND / GENEVA
ONCOLOGY

Contact: Natascha Gugolz, ESMO Head Office
Phone: 011-41-91-973-1924
Fax: 011-41-91-973-1918
Email: lungcancer2012@esmo.org
Website: <http://www.esmo.org/events/lung-2012-elcc.html>

**EASL ILC 2012, INTERNATIONAL LIVER
CONGRESS**

APRIL 18TH TO 22ND SPAIN / BARCELONA
GASTROENTEROLOGY

Contact: Kenes International, Kenes International,
Kenes International
Phone: 011-41-22-908-0488
Fax: 011-41-22-906-9140
Email: reg_easl2012@easl.eu
Website: <http://www.kenes.com/liver-congress>

WORLD CONGRESS OF CARDIOLOGY 2012

APRIL 18TH TO 21ST UNITED ARAB EMIRATES /
DUBAI CARDIOLOGY

Contact: , MCI Suisse SA
Phone: 011-41-22-339-9585
Fax: 011-41-22-339-9631
Email: congress@worldheart.org
Website: <http://www.world-heart-federation.org/congress-and-events/world-congress-of-cardiology-scientific-sessions-2012/>

21ST ANNUAL PATHOLOGY DAYS 2012

APRIL 20TH TO 21ST GREECE / ATHENS
PATHOLOGY

Contact: Erasmus Conferences Tours & Travel S.A.
Phone: 011-31-210-741-4700

Fax: 011-31-210-725-7532

Email: g.tsatsou@erasmus.gr

Website: <http://www.erasmus.gr/en/congresses/?year=2012>

**3RD EUROPEAN CONFERENCE ON
INTERVENTIONAL ONCOLOGY**

APRIL 25TH TO 28TH ITALY / FLORENCE
ONCOLOGY, RADIOLOGY/IMAGING

Contact: CIRSE
Email: office@esir.org
Website: <http://www.ecio2012.org/>

**22ND EUROPEAN MEETING
ON HYPERTENSION & CARDIOVASCULAR
PROTECTION**

APRIL 26TH TO 29TH UNITED KINGDOM /
LONDON CARDIOLOGY

Contact: Scientific and Organizing Secretariat,
Aim Group
Phone: 011-39-06-330-531
Fax: 011-39-06-3305-3229
Email: m.massaro@aimgroup.eu
Website: <http://www.esh2012.org/>

**OARSI 2012 WORLD CONGRESS ON
OSTEOARTHRITIS**

APRIL 26TH TO 29TH SPAIN / BARCELONA
ORTHOPEDICS, RHEUMATOLOGY

Contact: Anthony Celenza, CMP, Meeting Manager,
Osteoarthritis Research Society International
Phone: 856-642-4431, 856-642-4431
Email: acelenza@ahint.com
Website: <http://www.oarsi.org/>

**4TH IMPAKT BREAST CANCER
CONFERENCE**

MAY 3RD TO 5TH BELGIUM / BRUSSELS
ONCOLOGY

Contact: Alessia Mora, IMPAKT Conference
Secretariat, ESMO Congress Department
Phone: 011-41-91-973-1994
Fax: 011-41-91-973-1918
Email: impakt@esmo.org
Website: <http://www.esmo.org/events/breast-2012-impakt.html>

15TH INTERNATIONAL CONGRESS OF ENDOCRINOLOGY & 14TH EUROPEAN CONGRESS OF ENDOCRINOLOGY

MAY 5TH TO 9TH ITALY / FLORENCE
 ENDOCRINOLOGY
 Contact: ICE/ECE 2012 Congress Secretariat, BioScientifica Ltd
 Phone: 011-44-14-5464-2240
 Fax: 011-44-14-5464-2222
 Email: ice-ece2012@bioscientifica.com
 Website: <http://www.ice-ece2012.com/>

30TH ANNUAL MEETING OF THE EUROPEAN SOCIETY FOR PAEDIATRIC INFECTIOUS DISEASES

MAY 8TH TO 11TH GREECE
 / THESSALONIKI PEDIATRICS
 Contact: Kenes International, Admin, Kenes International
 Phone: 011-41-22-908-0488
 Fax: 011-41-22-732-2850
 Email: espid@kenes.com
 Website: <http://www.kenes.com/espid2012/>

19TH EUROPEAN CONGRESS ON OBESITY

MAY 9TH TO 12TH FRANCE / LYON
 ENDOCRINOLOGY
 Contact: European Association for the Study of Obesity
 Phone: 011-44-20-8783-2256
 Fax: 011-44-20-8979-6700
 Email: enquiries@easo.org
 Website: <http://www.eco2012.org>

2012 ASGBI INTERNATIONAL SURGICAL CONGRESS

MAY 9TH TO 11TH UNITED KINGDOM / LIVERPOOL SURGERY
 Contact: Communications Manager, Association of Surgeons of Great Britain and Ireland
 Phone: 011-44-20-7304-4772
 Website: http://www.asgbi.org.uk/en/international_surgical_congress/future_congress_dates.cfm

23RD EUROPEAN SOCIETY FOR PAEDIATRIC UROLOGY (ESPU) ANNUAL MEETING

MAY 9TH TO 12TH SWITZERLAND / ZURICH PEDIATRICS, UROLOGY
 Contact: Mrs. Nur Bilen Olcer, ESPU Meetings Coordinator, ESPU
 Email: meeting@espu.org
 Website: <http://www.espu2012.org/>

2ND BALKAN MASTERCLASS IN CLINICAL ONCOLOGY

MAY 9TH TO 13TH CROATIA / DUBROVNIK ONCOLOGY
 Contact: European School of Oncology
 Phone: 011-39-2-854-6451
 Fax: 011-39-2-854-6454
 Website: <http://www.eso.net/events-2.html>

8TH INTERNATIONAL CONGRESS OF AUTOIMMUNITY

MAY 9TH TO 13TH SPAIN / GRANADA GENERAL MEDICINE, IMMUNOLOGY/ALLERGY
 Contact: Kenes International, Kenes International
 Phone: 011-41-2-290-8048
 Fax: 011-41-2-290-6914
 Email: autoimmunity@kenes.com
 Website: <http://www.kenes.com/autoimmunity/>

INTERNATIONAL FEDERATION OF FACIAL PLASTIC SURGERY SOCIETIES 7TH INTERNATIONAL CONGRESS

MAY 9TH TO 12TH ITALY / ROME PLASTIC SURGERY
 Contact: CQ Travel
 Phone: 011-39-2-480-4951
 Fax: 011-39-2-4391-1650
 Email: rome2012@cq-travel.com
 Website: <http://www.nosefaceworld-rome2012.net/en/default.aspx>

7TH WORLD CONGRESS OF NEUROREHABILITATION

MAY 16TH TO 19TH AUSTRALIA / MELBOURNE NEUROLOGY
 Contact: DC Conferences
 Phone: 011-61-2-9954-4400
 Fax: 011-61-2-9954-0666
 Email: wcnr2012@dcconferences.com.au
 Website: <http://www.dcconferences.com.au/conferences.php>

2012 WORLD CONGRESS OF DERMOSCOPY

MAY 17TH TO 19TH AUSTRALIA / BRISBANE DERMATOLOGY
 Contact: Australasian College of Dermatologists
 Phone: 011-61-2-8765-0242
 Fax: 011-61-2-9736-2194
 Email: admin@dermcoll.asn.au
 Website: <http://www.dermoscopycongress2012.org/welcome.htm>

2ND INTERNATIONAL MEETING ON CARDIAC PROBLEMS IN PREGNANCY

MAY 17TH TO 20TH GERMANY / BERLIN
OBSTETRICS/GYNECOLOGY
Contact: Shirley Dinenson, Conference Secretariat,
Paragon Conventions
Phone: 011-41-22-533-0948
Fax: 011-41-22-580-2953
Email: secretariat@cppcongress.com
Website: <http://www.cppcongress.com/>

21ST EUROPEAN STROKE CONFERENCE

MAY 22ND TO 25TH PORTUGAL / LISBON
NEUROLOGY
Contact: Administrative Secretariat, Congrex
Switzerland Ltd.
Phone: 011-41-61-686-7711
Fax: 011-41-61-686-7788
Email: esc@congrex.com
Website: http://www.eurostroke.eu/lis_general.html

5TH BIENNIAL CONGRESS OF THE EUROPEAN SOCIETY OF ENDOCRINE SURGEONS (ESSES 2012)

MAY 24TH TO 26TH SWEDEN / GÖTEBORG
ENDOCRINOLOGY, SURGERY
Contact: Congress Secretariat,
MCI - Gothenburg Office
Phone: 011-46-31-780-3030
Email: ESSES2012@mci-group.com
Website: <http://www.eses2012.com/>

INTERNATIONAL CONFERENCE ON MYELODYSPLASTIC SYNDROMES

MAY 24TH TO 27TH IRELAND / DUBLIN
HEMATOLOGY
Contact: Ghyslaine Lebougault, Manager,
European School of Haematology (ESH)
Phone: 011-33-1-5727-6739
Fax: 011-33-1-5727-6838
Email: ghyslaine.lebougault@univ-paris-diderot.fr
Website: <http://www.esh.org/>

18TH EUROPEAN CONGRESS OF PHYSICAL & REHABILITATION MEDICINE

MAY 28TH TO JUNE 1ST GREECE /
THESSALONIKI GERIATRICS, NEUROLOGY,
ORTHOPEDICS, PSYCHIATRY, SPORTS
MEDICINE
Contac, Goldair Congress
Phone: 011-30-210-327-4570

Fax: 011-30-210-331-1021
Email: info@esprm2012.eu
Website: <http://www.esprm2012.eu/>

2012 ANNUAL EUROPEAN CONGRESS OF RHEUMATOLOGY (EULAR)

JUNE 6TH TO 9TH GERMANY / BERLIN
RHEUMATOLOGY
Contact: Mireille Stefanopoulos, Congress Organiser,
MCI Suisse SA
Phone: 011-41-22-339-9644
Fax: 011-41-22-339-9601
Email: Mireille.Stefanopoulos@mci-group.com
Website: <http://www.eular.org/>

9TH SPRING SYMPOSIUM OF THE EUROPEAN ACADEMY OF DERMATOLOGY AND VENERELOGY (EADV)

JUNE 8TH TO 11TH ITALY / VERONA
DERMATOLOGY
Contact, EADV
Phone: 011-41-91-973-4520
Fax: 011-41-91-973-4530
Email: office@eadv.org
Website: <http://www.eadv.org/eadv-meetings/>

22ND MEETING OF THE EUROPEAN NEUROLOGICAL SOCIETY

JUNE 9TH TO 12TH CZECH REPUBLIC
/ PRAGUE NEUROLOGY
Contact: Organiser, Congrex Switzerland
Phone: 011-41-61-686-7777
Fax: 011-41-61-686-7788
Email: basel@congrex.com
Website: <http://www.congrex.ch/ens2012>

20TH EUROPEAN CONFERENCE ON GENERAL THORACIC SURGERY

JUNE 10TH TO 13TH GERMANY / ESSEN
SURGERY
Contact: Mondial Congress & Events
Phone: 011-43-1-588-040
Fax: 011-43-1-5880-4185
Email: ests2012@mondial-congress.com
Website: <http://www.estsmeetings.org/2012/>

15TH INTERNATIONAL CONGRESS ON INFECTIOUS DISEASES (ICID)

JUNE 13TH TO 16TH THAILAND / BANGKOK
INFECTIOUS DISEASE
Contact: 15th ICID Congress Office , AsiaCongress

Events Co.
 Phone: 011-66-2748-7881 ext. 124
 Fax: 011-66-2748-7880
 Email: icidreg@asiacongress.com
 Website: <http://www.isid.org/icid/index.shtml>

**2012 INTERNATIONAL CONFERENCE ON
 COMPLICATIONS IN INTERVENTIONAL
 RADIOLOGY**

JUNE 14TH TO 16TH AUSTRIA / POERTSCHACH
 RADIOLOGY/IMAGING
 Contact: CIRSE
 Email: office@esir.org
 Website: <http://www.cirse.org/index.php?pid=665>

**WCIO 2012: WORLD CONFERENCE ON
 INTERVENTIONAL ONCOLOGY**

JUNE 14TH TO 17TH ILLINOIS / CHICAGO
 ONCOLOGY
 Contact: WCIO
 Phone: 202-367-1164, 202-367-1164
 Fax: 202-367-2164
 Email: info@wcioonline.org
 Website: <http://www.wcio2012.org/p/cm/ld/fid=1>

**17TH WORLD CONGRESS FOR BRONCHOLOGY
 & INTERVENTIONAL PULMONOLOGY
 & 17TH WORLD CONGRESS FOR
 BRONCHESOPHAGOLOGY**

JUNE 15TH TO 18TH OHIO / CLEVELAND
 RESPIROLOGY
 Contact: Cleveland Clinic
 Phone: 800-238-6750, 800-238-6750, or 216-448-
 0770216-448-0770
 Website: [http://www.clevelandclinicmeded.com/live/
 promo/2012/WCB12.asp](http://www.clevelandclinicmeded.com/live/promo/2012/WCB12.asp)

**12TH CONGRESS OF THE EUROPEAN
 SOCIETY OF CONTRACEPTION AND
 REPRODUCTIVE HEALTH**

JUNE 20TH TO 23RD GREECE / ATHENS
 OBSTETRICS/GYNECOLOGY
 Contact: Nancy Habils, Ms., ESC Central Office
 Phone: 011-32-582-0852
 Fax: 011-32-582-5515
 Email: congress@contraception-esc.com
 Website: <http://www.contraception-esc.com>

**20TH INTERNATIONAL CONGRESS OF THE
 EUROPEAN ASSOCIATION FOR ENDOSCOPIC
 SURGERY**

JUNE 20TH TO 23RD BELGIUM / BRUSSELS
 SURGERY
 Contact: EAES
 Phone: 011-31-40-252-5288
 Fax: 011-31-40-252-3102
 Email: info@eaes.eu
 Website: [http://www.eaes.eu/Navigation/Events/
 EAES-2011-Congress.aspx](http://www.eaes.eu/Navigation/Events/EAES-2011-Congress.aspx)

15TH WORLD CONGRESS OF PAIN CLINICIANS

JUNE 27TH TO 30TH SPAIN / GRANADA
 ANESTHESIOLOGY, NEUROLOGY,
 ORTHOPEDICS, PAIN MANAGEMENT, SPORTS
 MEDICINE
 Contact: Kenes International
 Phone: 011-41-22-908-0488
 Email: wspc2012@kenes.com
 Website: <http://www.kenes.com/wspc>

**ESMO 14TH WORLD CONGRESS ON
 GASTROINTESTINAL CANCER**

JUNE 27TH TO 30TH SPAIN / BARCELONA
 GASTROENTEROLOGY, ONCOLOGY
 Contact: Imedex
 Phone: 770-751-7332, 770-751-7332
 Fax: 770-751-7334
 Email: meetings@imedex.com
 Website: [http://worldgicancer.com/WCGI/WGIC2012/
 index.asp](http://worldgicancer.com/WCGI/WGIC2012/index.asp)

**INTERNATIONAL CONFERENCE ON
 EMERGENCY MEDICINE (ICEM 2012)**

JUNE 27TH TO 30TH IRELAND / DUBLIN
 EMERGENCY MEDICINE
 Contact: Jean Evans, Director of Conferences, MCI
 Dublin, 1 Clarinda Park, Dun Laoghaire, Co. Dublin
 Phone: 011-353-1-280-2641
 Email: david.mcmahon@mci-group.com
 Website: <http://www.icem2012.org/>

**AKCIJA
TRAJE DO
31.12.2011.**

Otkrijte sunčanu stranu jeseni.

Akcija kredita

Saznajte više na unicreditbank-bl.ba

Životna realnost su usponi
i padovi. Prodimo ih zajedno.

Dobro došli u
UniCredit Bank Banja Luka

BRZI KREDIT

Rok: do 5 godina
Iznos: do 10 000 KM
Naknada: 2%

ANUITETNI PLAN *

Kamatna stopa: od 8,99% (EKS od 10,26%)

Iznos/mjeseci	12	36	48	60
3 000	262,34	95,39	74,64	62,26
5 000	437,23	158,97	124,40	103,77
7 000	612,13	222,55	174,16	145,27
10 000	874,47	317,94	248,80	207,57

*Mjesečni anuitet zavisi od tačnog datuma korištenja kredita

**Smanjimo
štednjom troškove naknade!**

NENAMJENSKI KREDIT SA ŽIRANTOM ILI HIPOTEKOM

Rok: do 10 godina
Iznos: do 50 000 KM, a za kredite sa hipotekom u
zavisnosti od kreditne sposobnosti klijenta i
vrijednosti ponuđene nekretnine
Naknada: 2% (korisnici Otvorene Štednje 1%,
za min iznos kredita 5 000 KM)

ANUITETNI PLAN *

Kamatna stopa: od 7,99% (EKS 8,78%)

Iznos/mjeseci	36	60	72	120
5 000	156,66	101,36	87,64	60,64
10 000	313,30	202,71	175,28	121,27
30 000	939,29	608,13	525,83	363,81
40 000	1253,22	810,83	701,11	485,08
50 000	1566,53	1013,54	876,40	606,35

*Mjesečni anuitet zavisi od tačnog datuma korištenja kredita

NENAMJENSKI GOTOVINSKI KREDIT BEZ ŽIRANATA

Rok: do 10 godina
Iznos: do 20 000 KM
Naknada: 2,5% (korisnici Otvorene Štednje 1,5%,
za min iznos kredita 5 000 KM)

ANUITETNI PLAN *

Kamatna stopa: 8,49% (EKS od 9,20%)

Iznos/mjeseci	36	60	72	120
5 000	157,81	102,56	88,87	61,96
10 000	315,61	205,11	177,73	123,93
15 000	473,42	307,66	266,60	185,89
20 000	631,23	410,22	355,45	247,86

*Mjesečni anuitet zavisi od tačnog datuma korištenja kredita

STAMBENI KREDIT

Rok: do 25 godina
Iznos: do 300 000 KM
Naknada: 2% (korisnici Otvorene Štednje 1%,
za min iznos kredita 5 000 KM)

ANUITETNI PLAN *

Kamatna stopa: 6,99% (EKS od 7,46%)

Iznos/mjeseci	120	180	240	300
80 000	928,46	718,62	619,76	564,91
100 000	1 160,57	898,27	774,70	706,14
200 000	2 321,14	1 796,54	1 549,40	1 412,28
300 000	3 481,71	2 694,81	2 324,10	2 118,36

*Mjesečni anuitet zavisi od tačnog datuma korištenja kredita

Dotatna pogodnost

Mogućnost, nenamjenskog trošenja 30% stambenog kredita...

Jeste li slađi od 6?

Koncentracija šećera u krvi našte iznad 6 mmol/L može ukazivati da imate dijabetes.

Provjerite kod svog ljekara, jer pravovremenim otkrivanjem i adekvatnim tretmanom možete izbjeći ili značajno odgoditi javljanje komplikacija dijabetesa.

mijenjamo
dijabetes

